EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 143, 15 Nisan '96

Popülizm ve sosyalizm-2

12 Eylül yenilgisi temelde küçük-burjuva devrimciliğinin yenilgisiydi. Kolay yenilginin, bu yenilginin görülmemiş ölçüde bir parçalanma ve dağılmaya, devrimden ve örgütten kaçışa dönüşmesinin gerisinde, bu toplumsal-siyasal kimlik vardı.

Sorun yalnızca bu kimliğin taşıyıcısı olan başlıca siyasal akımların akibeti ile sınırlı değildir. Fakat bununla kopmaz bir bütünlük oluşturan küçük-burjuva katmanlardan oluşan sosyal tabanla da ilgilidir. Komünistlerin eleştirilerinde sayısız kez yinelendiği gibi, bu kimlik bu toplumsal tabanda yeşermiş, onun politik yansımasından başka bir şey olmamıştır. Yükseliş döneminde yaşam ortamı ve güç kaynağı olmuş küçük-burjuva katmanlar, toplumsal özellikleri bakımından karşı-devrim dönemine dayanıksızlıkları ölçüsünde, 12 Eylül sonrasında görülmemiş hızda bir parçalanma ve dağılmanın da etkeni oldular.

Yeniden toparlanma dönemine girildiğinde, bu olgu, devrimci hareketin önemli bir kesimi için yüzeysel bir biçimde de olsa, irdelenip ideolojik sonuçlarına götürülmese de, iyi-kötü hissedilen bir pratik ders durumundaydı. Yenilginin bu yüzeysel dersi ile küçük-burjuva kesimlerdeki yılgınlık ve durgunluk olgusu, aynı dönemde işçi sınıfı hareketindeki gelişmeyle de birleşince, dikkatler nihayet, o güne dek yalnızca teorik şemaların gözdesi olarak kalmış işçi sınıfına pratik olarak da yöneldi. Elbette istisnalar da vardı. Ama sol hareketin büyük bir bölümü, yeniden toparlanma çabalarını, sınıfa yönelik bir çalışma içinde gerçekleştirme yolunu tuttu. Sınıfa bu pratik ilgi, sürece paralel bir biçimde, etkilerini ideolojik formülasyonlarda, politik vurgularda, parti inşa süreçlerinin tanımında vb. göstermeye başladı. Fakat bu gelişme, geçmiş küçük-burjuva ideolojik ve örgütsel kimliğin açık bir sorgulanmasına, onunla hesaplaşmaya dönüşmediği ölçüde, gerçek bir ilermeye de yolaçmadı. Yaşanan gelişmenin esası eski kimlik temelinde yeni bir toplumsal alana yöneliş olarak kaldı.

Bir başka toplumsal ortamda şekillenmiş eski ideolojik-politik ve kültürel kimlik ile bu yeni toplumsal alanın uyuşmazlığının yarattığı problemleri bir yana bırakalım. Bu yeni yönelişin önemli konjonktürel güçlükleri de vardı. Bir kere bu bir ilk toparlanma dönemiydi. Güçler, olanaklar, örgütsel hazırlık, gelişen sınıf hareketine geçtik ciddi bir ilk müdahaleden, onunla fiziki bir ilk temasa bile yetmiyordu. Öte yandan, sınıf öncülerine güven verme ve sınıf içinde güçlenme hiç de kolay bir iş değildi. İşçi sınıfı bu açıdan ne öğrencilere, ne de '80 öncesinin küçük-burjuva katmanlarına benziyordu. Bu, hızlı ve kolay güç toplamaya fazlasıyla alışmış, bunu bir kültür haline getirmiş geleneksel akımlar için, onların sabrını ve soluğunu zorlayan bir başka temel önemde güçlüktü.

Tüm bu etkenlerin (güçlüklerin) yarattığı birleşik etki, "sınıf yönelimi" coşkusunu çok geçmeden kırmaya başladı. Buna bir de sınıf hareketinin yaşadığı tempolu yükselişin '91 başında kırılması ve sonraki yıllarda aşılamayan bir tıkanıklığa girmesi de eklenince, yeni dönemin "sınıf yönelimi" modası iyice tavsamaya başladı. Gözler başka arayışlara yöneldiyse de, alternatif bir toplumsal hareketliliğin yokluğu koşullarında sınıfa ilgi herşeye rağmen sürdü. (Yaşadığı canlılığa ve yarattığı ilgiye rağmen, kamu çalışanları bu açıdan alternatif bir alan değildi). Kaldı ki, gerek bazıları aylar boyu

gündeme oturan yerel direnişlerle ve gerekse de zaman zaman yaptığı toplu çıkışlarla, işçi sınıfı, her şeye rağmen bu ilgiyi hala da en çok hakeden sınıftı. Dolayısıyla işçiler, bir çok geleneksel grup için ağırlıklı bir ilgi ve çalışma alanı olmayı iyi-kötü sürdürdüler.

* * *

1995 başında toplanan EKİM 3. Genel Konferansı, bu olgudan hareketle, mevcut durum ve bunun ortaya çıkardığı yeni ayrım çizgisi üzerine aşağıdaki tespiti yaptı:

"Kuşkusuz bugün, daha doğrusu son 7 yıldan beridir, işçi sınıfı içindeki çalışmaya özel bir ağırlık vermek, devrimci saflarda önemli bir pratik ayrım çizgisi olmaktan çıkmıştır artık. Zira sınıf çalışması, gelinen yerde, küçük-burjuva devrimci demokratik kimlikle özdeşleşmiş bir iki istisna dışında, komünist olmak iddiasındaki tüm sol grupların ortak pratiğidir. Bugün "sınıf yönelimi" bir ayrım çizgisi olmak bir yana, sözü edilen istisnalar dışında hemen tüm grupları kesen ortak bir payda durumundadır. 12 Eylül yenilgisi, küçük-burjuva yığınları saran politik pasiflik ve nihayet '80'lerin ikinci yarısında işçi sınıfı hareketindeki belirgin öne çıkış, popülist ideolojiye bu alanda büyük bir darbe vurdu ve bu sorunu kavrayışta olmasa da pratikte kendiliğinden çözdü.

"Bugünün ayrım çizgisi, sınıfa hangi ideolojik çizgi ve perspektiflerle gidileceği, sınıf hareketine hangi temel ve taktik politikalarla müdahale edileceği sorununda odaklaşmaktadır. Dolayısıyla, sol harekette işçi sınıfına yöneliş şeklindeki genel eğilim, bugün ideolojik ayrım çizgilerine apayrı bir önem kazandırmıştır." (*Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler*, Eksen Yayıncılık, s.20-21)

Ne var ki, EKİM 3. Genel Konferansının kendisini önceleyen dönemin gerçekliğini doğru bir biçimde özetleyen bu değerlendirmesi, bugün bazı yönleriyle geçerliliğini yitirmiş bulunmaktadır. Zira tam da aynı dönemde patlak veren Gazi Direnişi'nin devrimci hareket üzerindeki etkisi, yukarıdaki değerlendirmenin bazı yönlerini eskitmiştir. Bu değerlendirmede, "sınıf yönelimi" küçük-burjuva demokratik kimlikle özdeşleşmiş bir iki istisna hariç, "hemen tüm grupları kesen ortak bir payda durumundadır" deniliyor. Oysa Gazi Direnişi, zaten köksüz ve iğreti olan "sınıf yönelimi" modasını, bir dizi başka grup için de belirgin bir biçimde sona erdirdi. Onun yerini son bir yıldır sürekli kuvvet kazanan "semt yönelimi" modası aldı.

Bugün bir tek EKİM hariç, solun devrimci kanadında yeralan irili-ufaklı hemen tüm gruplar, yeniden geçmişte kendilerini yeşerten ve besleyen sosyal ortama yönelmiş bulunuyorlar. Öğrenci hareketindeki son gelişmelerin artıracağı heveslerle, eski sosyal yaşam alanının bir başka halkasına daha ulaşılmış olacaktır. Geriye geçmişten farklı olarak taşranın kent ve kasabaları kalıyor. Olaylar bugünkü gelişme yönünü sürdürürse, büyük kentlerdeki hareketliliğin etkileri çok geçmeden buralara yansıyacaktır. Devrimci örgütler için geçmişin o verimli sosyal gelişme ortamı da, farklı alan ve katmanlarıyla, böylece tamamlanmış olacaktır.

Ya işçi sınıfı? Ya devrimin öncü ve temel kuvveti sayılan toplumun bu en önemli toplumsal gücü? Ya marksist-leninist teoriye göre parti örgütlenmesinin ekseni olması gereken bu biricik toplumsal sınıf? O, bir kez daha, revizyonistlere ve reformistlere mi bırakılıyor? Son bir yılın ikinci yarısını belirgin biçimde kaplayan işçi hareketliliğine geleneksel devrimci grupların ilgisizliği bunun böyle olduğunu şimdiden göstermektedir. Sınıf üzerine politika yapmak pratikte reformist akımlara terkedilmiş durumda. Geçmişte TİP, TSİP ve TKP'ye bırakılan alan, bu revizyonist partilerin yarattığı boşluğu bugün doldurmaya çalışan İP ve EP türü reformist akımlara bırakılıyor.

Bugünün geçmişten tek önemli farkı, geleneksel hareketin sağlam bir ideolojik eleştirisini yapmış ve popülizm deneyiminden temel önemde dersler çıkarmış bir komünist hareketin varlığıdır. Son bir yıl göstermiştir ki, Türkiye devrimci hareketinin yeni dönemdeki en büyük kazanımı olan bu hareket, EKİM, devrimci cephede cereyana göğüs gerebilme ve sınıf eksenli bir gelişme çizgisinde ısrar edebilme yeteneğine sahip tek devrimci örgüttür.

* * *

Komünistlerin yaptığı tespitlerden bir kısmını eskiten gelişmeler, buna rağmen, ne ilke ne de pratik bakımından, onlar için bir sürpriz oluşturmadılar. İlke bakımından sürpriz değildirler; zira biz geleneksel hareketteki sınıf yönelimi modasının köksüzlüğüne en başından itibaren işaret ettik. Zaman içinde bunu sürekli olarak vurguladık. Bunun, küçük-burjuva katmanlara durgunluk hakimken, sınıf hareketinin canlı bir gelişme yaşamasının yarattığı bir yeni kendiliğindenci sürükleniş olduğunu hep söyledik. Geleneksel hareketin temel bir karakteristiği olan kendiliğindenciliğin kendini şimdi de sınıf hareketi seline kapılarak gösterdiğine hep işaret ettik. Dahası, sınıf hareketindeki ilk ciddi kırılmanın ('91 sonrası) somut etkilerinin (modanın hız kesmesi ve yeni arayışlar) tahlili temelinde bunu daha somut bir biçimde ortaya koyduk.

Geçmişleriyle açıkça hesaplaşamayanlar onu aşamazlar. Yeni cereyanların basıncı altında yüzeyde yaşanan tüm sözde değişimlere rağmen, derinlerde geçmişin anıları, önyargıları, alışkanlıkları kaçınılmaz olarak yaşamayı sürdürür. Bu nedenle de, koşullardaki değişmelerin ('80 öncesine benzer koşulların çok küçük ölçekte dahi olsa bir yeniden belirmesinin) ardından, geçmişin önyargılarına, anlayış ve pratiklerine yeniden dönmek çok fazla güçlük taşımaz. Bizim soruna bakışımız buydu. Dolayısıyla semtlerdeki bir ilk hareketlenmenin dikkatleri sınıftan hızla ayırması, bizim için ilke bakımından herhangi bir sürpriz oluşturmamaktadır.

Bu gelişme bizim için pratik bakımdan da bir sürpriz oluşturmadı. Bizzat EKİM 3. Genel Konferansı, Gazi direnişinin sarsıcı etkisini doğru değerlendirerek, böyle bir gelişmeye önden işaret etti: "Gazi Direnişi ile başlayan gelişmeler, büyük kentlerin yoksul tabakalarının hareketlendiği bir döneme girdiğimizi kesinleştirdi ve ilk belirtiler, geleneksel devrimci grupların bu hareketlilik içinde az ya da çok güç kazanma olanağı bulacağını gösteriyor" (*Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler*, s.55) Aynı değerlendirmede, bunun ortaya çıkardığı yeni sorunlara ve görevlere de, yeterli açıklıkta işaret edildi.

Komünistler geleneksel hareketteki bu yeni eğilimi adım adım izlediler ve yolaçtığı gelişmeleri olumlu ve olumsuz yönleriyle yine erken bir tarihte ortaya koydular. *Ekim*, Gazi Direnişinden iki ay sonra kaleme aldığı *"Gelişen Kitle Hareketinin İmkanları ve Sorunları"* (sayı: 122, 1 Haziran 1995) başlıklı başyazısında, pratik veriler ışığında artık kesinleşen bu yeni durumu değerlendirdi. Üç temel tespit yaptı ve bunlardan sonuçlar çıkardı.

Bu tespitlerden **ilki**, semtlerdeki huzursuzlukların ve gelişen mücadelelerin kuvvetli bir toplumsal mantığı olduğu ve geleneksel devrimci grupların "buradaki devrimci toplumsal dinamiklerden beslenerek" devrimci siyasal mücadelede kendi rollerini oynayacakları üzerineydi. "Bu zaaf olmak bir yana, genel devrimci siyasal mücadele için çok önemli bir kazanım da olacaktır." Dolayısıyla komünistler, bu gelişmeyi politik bakımdan tümüyle olumlayarak destekleyeceklerdi.

İkinci tespit, semt pratiğine bu dönüşün, beraberinde, "geçmişin anılarına ve ideolojik önyargıları"na bir dönüşü kaçınılmaz olarak getireceği, bunun ise halkçı-demokratizme yeniden kuvvet kazandıracağı gerçeği üzerinedir. Bu ise, komünistlerin önüne, bu ideolojik cereyana göğüs germe, halkçı-demokratik ön yargıların "sosyalizm adına" yeniden meşrulaştırılmasına karşı etkili bir ideolojik mücadele yürütme görevi koymaktaydı.

Üçüncü tespit ise, bu yeni gelişme karşısında komünistler için çok daha ayrı ve acil bir önem kazanan politik-pratik görevlere ilişkin oldu. Yeni gelişmeleri de gözeterek, komünistler; "ezilenlerin öncüsü ve devrimci siyasal mücadelenin gerçek sürükleyicisi olma yeteneğine sahip biricik sınıfın, işçi sınıfının, kendi devrimci enerjisini ortaya koymasını kolaylaştıracak bir çalışmayı şimdi çok daha enerjik ve inatçı bir biçimde sürdürmek" zorundaydılar.

Bu tespitlerden özellikle üçüncüsü çerçevesinde konuya gelecek sayı devam edeceğiz.

EKİM

Düzenin topyekün saldırısına karşı

1 Mayıs'ta mücadele alanlarına! İşçi-emekçi barikatlarına!

İşçi sınıfının zorlu kavgalarla ve bedeller ödeyerek kazandığı ve yüzyılı aşkın bir süredir bir mücadele günü olarak kutlayageldiği 1 Mayıs yaklaşıyor... Sermaye düzeninin saldırılarını her cephede alabildiğine yoğunlaştırdığı bir dönemde kutlayacağız '96 1 Mayıs'ım... Bugünü sermaye cephesiyle gerçek bir hesaplaşma günü haline getirmek her zamankinden daha büyük bir önem taşıyor. Düzenin gün be gün azgınlaşan saldırılarına karşı emek cephesi için güçlü bir militan çıkış olabilmelidir bu 1 Mayıs... Bu ise devrimcilerin, komünistlerin ve öncü işçilerin ortaya koyacağı devrimci inisiyatife ve çabaya bağlıdır.

Sermaye cephesi emek cephesine yönelik saldırılarını önümüzdeki dönemde daha da yoğunlaştıracağını açıkça ilan etmiş bulunmaktadır. İşkenceci katillerden, kontr-gerilla şeflerinden, hırsızlardan ve yağmacılardan oluşan ve açıkça MGK direktifleriyle çalışan bir "emret komutanım" hükümeti eliyle yürütülüyor bu saldırılar. Ekonomik ve sosyal hak gasplarına dizginsiz bir devlet terörü eşlik ediyor. "Demokratikleşme" ve "insan hakları" söylemi ise artık tümüyle bir yana bırakılmış bulunuyor. En sıradan bir hak arama mücadelesi dahi düzenin kolluk kuvvetlerinin terörüyle yüzyüze geliyor. Kürt özgürlük mücadelesini kanla boğabilmek için operasyon üzerine operasyonlar düzenleniyor. Devrimci tutsaklara yönelecek saldırıların işareti ise, kontr-gerilla şefi M. Ağar tarafından çoktan verilmiş bulunuyor.

Düzenin her geçen gün daha da derinleşen krizi, onu yüzündeki tüm sahte maskeleri fırlatıp atmaktadır. Sermaye devleti işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin karşısına açık bir terörist kimliği ile çıkmak zorunda kalmaktadır. Zira o, kirli savaşın iyiden iyiye katladığı kriz faturasını gelinen noktada işçi sınıfına ve emekçi kitlelere sessizce kabul ettirmenin hiç de kolay olmayacağının bilincindedir. Bu nedenle kartlarını açık oynamaktadır. Bir terör, soygun ve mafya şebekesi olarak örgütlendiğini artık gizlemek gereği dahi duymamaktadır. Sermayenin eli kanlı generalleri, sicilli katilleri, soyguncu çeteleri yalnızca parlamentoya değil, bankaların ve holdinglerin yönetim kurullarına da taşınarak, onlara yağmadan daha büyük bir pay verilirken, emekçi kitleler ardı arkası kesilmeyen saldırılarla dipsiz bir sefalet çukuruna itilmektedirler.

Düzenin saldırılarının bu denli pervasızlaşmasının gerisinde, gerçekte onun gücü değil güçsüzlüğü yatmaktadır. Düne kadar yöneltilen saldırılara ideolojik kılıf giydirme ve meşru bir zemin yaratma çabalarının bugün giderek terkedilmesi, bir tercihin değil, düzenin açmazlarının ve çaresizliğinin bir ürünüdür. Esneme ve kısmi tavizlerle kitleleri yatıştırma imkanlarını artık iyiden iyiye tüketmiş bulunduğu içindir ki, dizginsiz bir terör tek seçenek olarak kendisini dayatmaktadır.

Ama rüzgar eken fırtına biçecektir. Bugün henüz güçlü ve birleşik bir karşı koyuş örgütlenememiş olsa da, geçtiğimiz aylarda toplumun çok değişik kesimlerinin ortaya koyduğu eylemlilikler kitle hareketliliğin yükseleceğine dair açık işaretler vermiştir. Devlet terörüne karşı gelişen eylemlilikler, birbirini izleyen ve belli bir kitleselliğe ulaşan militan gençlik gösterileri, başta eğitim emekçileri olmak üzere kamu çalışanları alanında yaşanan hareketlilik, Gazi direnişinin yıldönümünde ve Newroz kutlamalarında sokakları dolduran onbinler, çeşitli işçi direnişleri ve fabrika işgalleri, vb., tüm bunlar yalnızca bir başlangıçtır. Toplumun her kesiminde alttan altta biriken tepki ve hoşnutsuzluk artık kitlesel eylemliliklerle dışa vurmakta, kendisine daha güçlü çıkış kanalları aramaktadır. Saldırıların asıl eksenini oluşturan

özelleştirmelerin hızlandırılması, sosyal güvenlik kurumlarını tasfiye etme ve mezarda emeklilik yasa tasarısını devreye sokma planları işçi sınıfının daha geniş kesimlerini mücadeleninin içine çekecektir. Sermayeye karşı birleşik topyekün bir karşı saldırıyı örgütlemenin koşulları her geçen gün daha da olgulaşmaktadır.

Ancak devrimci öncüden yoksunluk sınıf hareketinin en büyük handikapı olmayı sürdürüyor. Düzen bugün bu denli pervasız saldırma gücünü işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin örgütsüzlüğünden almaktadır. Sınıfın halihazırdaki tek örgütlü mevzisi olan sendikalar, hain sendika bürokrasisi eliyle, sınıfı dizginlemenin bir aracı olma rolünü oynamayı başarabilmektedir. İşçi sınıfı sendika bürokrasisine duyduğu güvensizliğe ve tepkiye rağmen, birleşik bir eylemlilik sözkonusu olduğunda, yüzünü yine sendika bürokratlarına dönmek zorunda kalmaktadır. Devrimci önderlik boşluğu doldurulamadığı sürece de bu böyle olacaktır. Ama önümüzdeki dönemde daha da gelişip yaygınlaşacağına dair pek çok işareti vermiş bulanan ve giderek politize olan kitle eylemliliği bu boşluğu doldurmanın olanaklarını fazlasıyla yaratmaktadır. Bunu değerlendirmek büyük ölçüde sağlam bir perspektife, devrimci inisiyatif ve çabaya kalmış bulunmaktadır.

'96 1 Mayıs'ı bu doğrultuda güçlü bir çıkış olabilmelidir. Hain sendika bürokratları bu yıl da, 1 Mayıs'ın devrimci özü boşaltılmak, bir mücadele günü olarak değil bir şenlik havasında kutlamak doğrultusunda yoğun bir çaba harcayacaklardır. Geçen yıl bu çabalar devrimci güçler tarafından büyük ölçüde boşa çıkarıldı. '95 1 Mayıs'ı devrimci ve coşkulu bir kitle gösterisi olarak kutlandı. Bu yıl bunun olanakları çok daha fazladır. 1 Mayıs öncesi, kitle eylemliliğinin gelişip yaygınlaştığı ve politizasyonun ivme kazandığı bir dönem oldu. Devrimci güçler bunu en iyi biçimde değerlendirmeyi başarabilmelidirler. Devrimci müdahalenin daha bir etkin kılındığı, devrimci şiarların gür bir sesle haykırıldığı bir 1 Mayıs önemli bir moral kazanım sağlayacak, önümüzdeki dönemde elimizde güçlü bir silah olacaktır.

Bu perspektifle hareket eden komünistler 1 Mayıs faaliyetlerini erken bir tarihte başlattılar. Newroz dönemini de kapsayan bahar kampanyası etkili ve yaygın bir propaganda ve ajitasyon faaliyeti olarak sürdürülmektedir. Esas yoğunlaşma alanımız olan işçi-emekçi semtleri ve fabrika bölgeleri propaganda materyallerimizle donatılmakta, devrim ve sosyalizm propagandası sınıfın güncel somut sorunları üzerinden sınıf kitlelerine taşınmaktadır.

Komünistler yürüttükleri kampanyayı sınıfın daha geniş kesimleriyle buluşmanın, bağlarını geliştirmenin ve derinleştirmenin somut bir olanağı olarak en iyi biçimde değerlendirmek ve sonuçlarını alanlara taşıyabilmek çabası içindedirler. Ancak yürüttüğümüz politik faaliyetin 1 Mayıs alanına yansıyabilmesi, anlamlı bir katılımda ifadesini bulabilmesi, büyük ölçüde örgütlülük ve organizasyon alanında ortaya koyacağımız performansa bağlıdır. Politik faaliyet kapasitesinde gösterdiğimiz başarıyı bu alanda da gösterebilmeliyiz. Önümüzdeki süreci bu doğrultuda en iyi biçimde değerlendirmeli, mevcut işçi ilişkilerimizi etkin bir biçimde harekete geçirmeliyiz. Kararlılık, ısrar ve inatçı bir çaba bizi hedefimize ulaştıracaktır. Planlı ve disiplinli bir biçimde örgütlenecek böyle bir çalışma, bizi partiye bir adım daha da yaklaştıracaktır.

EKİM 3. Genel Konferansı

Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar *(Tutanaklar)*

EKSEN YAYINCILIK

Devrimci tutsaklara yönelen saldırıları boşa çıkaralım!

Yeni katliamlara izin vermeyelim!

Sermaye iktidarı yıllarca devrimci tutsakları teslim almak, devrimci kimliklerini yok etmek amacıyla zindanlara yönelik yoğun bir saldırı yürüttü. Katliam boyutlarına varan bu saldırılar devrimci tutsakların can bedeli mücadeleleriyle geri püskürtüldü. Cezaevleri birer mücadele ve direniş alanları haline getirildi.

Her bir saldırısının ardından geri çekilmek zorunda kalan sermaye devleti, bu kez çok daha kapsamlı ve çok daha azgın bir saldırıyı başlatmış bulunuyor. Mehmet Ağar gibi elikanlı bir kontr-gerilla şefini devrimci tutsaklar üzerine sürerek, "cezeavi sorunu"nu çözmekte ne denli "kararlı" olduğunu göstermeye çalışıyor. Çıplak terörünü kusacağı en öncelikli alanlardan biri olan zindanlarda, "teslim alamazsam katlederim" politikasını hayata geçirmenin hazırlıklarını yapıyor. Bu doğrultuda sermaye medyası da etkin bir biçimde kullanılıyor.

Düzen cephesi devrimci tutsakların can bedeli bir mücadele ile kazandıkları direniş mevzilerini kırmanın ne denli güç olduğunun bilincindedir. M. Ağar gibi, işkence, cinayet ve katliam işlerinde uzmanlaşmış sicilli bir katilin "adalet" mekanizmasının başına oturtulması boşuna değildir. M. Ağar düzenin zindanlara yönelik politikalarını hayata geçirebilmesi için biçilmiş bir kaftandır.

Daha cezaevi direnişleri döneminde devrimci tutsakları açıkça hedef gösteren bu sicilli faşist, bakanlık koltuğuna oturur oturmaz "cezaevlerini ehlileştirme" operasyonunun hazırlıklarına girişti. İlk iş olarak eski kadroları temizleyerek kendi çetesini bakanlığına yerleştirdi. "Cesur adamlar" dediği elikanlı faşistleri istihdam ederken şunları söylüyordu: "Biraz can yanacak, kan akacak. Ama bu cezaevleri sorununu çözeceğiz!" Bugüne dek sayısız yargısız infazın, gözaltında kaybetmelerin, işkence ve katliamların komutanlığını yapan bu katil ve çetesi eliyle yürütülecek saldırılar için bir dizi hazırlık tamamlanmış durumdadır. Devrimci tutsaklar için "hepsi üç kilo siyanüre bakar!" diyen gözü dönmüş biri Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürülüğüne getirilmiş bulunuyor. 12 Nisan'da toplanan başsavcılar, cezaevleri müdürleri ve bakanlık yetkililerinin katıldığı bir "zirve" ile ilk saldırı komutu verilmiştir. Saldırılar yavaş yavaş hız kazanmaktadır. Süresiz Açlık Grevi ile kazanılmış haklar gaspedilmekte, tüm cezaevilerinde sürgünler, sevkler, jandarma dayağı, işkence ve mahkemeye götürmeme vb. saldırılar başlatılmış bulunmaktadır. Sağmalcılar Cezaevi polis kuşatması altındadır ve son dönemde yaklaşık 350 kadar ziyaretçi gözaltına alınmıştır. Ağar ve çetesi, devrimci tutsaklara ve yakınlarına gözdağı vermeye çalışmaktadır.

Düzenin bu saldırılarını devrimci tutsaklar aylardır bekliyorlar ve hazırlıklarını yapıyorlardı. Daha şimdiden bir dizi cezaevinde 3 günlük uyarı açlık grevleri, sayım vermeme eylemleri başlatılmış bulunmaktadır. Hiç kuşku yok ki, cepheden saldırı başladığında devrimci tutsaklar direnişe geçecekler ve güçlü bir karşı koyuşu örgütleyeceklerdir.

Ancak zindanlara yönelik saldırıların geri püskürtülmesinde dışarıda örgütlenecek kitlesel bir muhalefet çok daha büyük bir önem taşımaktadır. Devrimci güçler karşı saldırıyı örgütlemek için saldırıların boyutlanmasını beklememeli, etkin bir politik kampanya ile devlet törününün karşısına dikilmelidirler. Daha güçlü ve örgütlü bir karşı koyuş ile düzenin saldırılarını püskürtmenin, devlet terörün teşhir edildiği düzen karşıtı bir kampanyayı örgütlemenin olanakları bugün daha fazladır. Çok değişik yol, yöntem ve araçların kullanıldığı etkin bir propaganda ve ajitasyon faaliyeti devlet terörünü lanetleyen kitlesel eylemliliklerle birleştirilebildiğinde, saldırılar geri püskürtülmekle kalmayacak, devrim cephesi önemli kazanımlar elde edecektir.

Saldırılara karşı politik kitle hareketi gelişiyor

Onbinlerce kamu emekçisi alanlardaydı

Kitle hareketliliğindeki politizasyonun hız kazandığı bir döneme giriyoruz. Mart ayı başından bu yana gelişen kitle eylemlilikleri toplumun çok değişik kesimlerinde biriken öfke ve hoşnutsuzluğu dışa vurmakla kalmadı, bu hareketliliğin politik bir mecraya akma imkanları konusunda da önemli veriler ortaya koydu. Gazi Direnişinin yıldönümü ve Newroz gösterilerinde onbinlerce insan alanları doldurdu, devlet terörünü lanetledi, devrimci şiarları haykırdı. Harçlara karşı gelişen öğrenci eylemlilikleri hızla radikal ve kitlesel bir nitelik kazandı. Özelleştirmeler başta olmak üzere düzenin saldırılarını hedef alan politik gösterilere dönüştü.

Gelişen ve yaygınlaşan bu hareketlilik kamu emekçilerinin son eylemlilikleri ile yeni bir düzeye ulaştı. Türkiye'nin değişik kentlerinde alanlara akan onbinlerce kamu emekçisi mücadele isteklerini ve kararlılıklarını ortaya koydular. Devletin mitingin hemen öncesinde savurduğu tehditlere papuç bırakmayacaklarını hep bir ağızdan haykırdılar. Miting ve gösteriler, önceki yıllarla kıyaslandığında oldukça coşkulu ve politik bir havada geçti. 16 büyük kentte düzenlenen gösterilere yaklaşık 85 bin civarında emekçi katıldı. İşçilerin ve gençliğin de destek verdiği eylemlilikler, emek cephesinin birleşik mücadelesini örgütlenmesinin önemini ve olanaklarını bir kez daha ortaya koydu.

18 Nisan grevine yönelik devlet tehditine yanıt olarak, "18 Nisan'da genel grev!" ile "Yaşasın 1 Mayıs!" sloganları en fazla ve en gür atılan sloganlar oldu. Kamu çalışanlarının mitingte sergilediği coşku ve öfke, 18 Nisan'ın başarılı geçeceğini gösteriyordu. Nitekim 18 Nisan günü yüzbinlerce kamu emekçisi hizmetten gelen güçlerini kullanarak yine pek çok kentte alanlara çıktılar. Mücadelede kararlı olduklarını, devletin tehditlerinin sökmeyeceğini bir kez daha haykırdılar.

Son eylemler kamu emekçilerinin sermayenin saldırlarının karşısına güçlü bir karşı koyuşla çıkabilmeleri bakımından anlamlı bir başlangıçtır. Gösterilerde atılan politik sloganlar ve yapılan konuşmalar hareketin politikleşme potansiyelleri konusunda yeterli bir fikir vermektedir. Özelleştirme saldırısının yanısıra, kirli savaşa ve devlet terörüne karşı da sesini yükselten kamu emekçileri, grevli-toplusözleşmeli sendika hakkı mücadelesinin sıkıştığı dar çerçeveyi kırmak noktasında önemli bir adım attılar. Odağında işçi sınıfının yeralacağı bir hareketlilik kamu emekçilerininin mücadelesine daha bir ivme kazandıracak, daha hızlı bir politikleşmenin önünü açacaktır.

* * *

13 Nisan'da düzenlenen İstanbul Kadıköy mitingine yaklaşık 10 civarında insan katıldı. Memur sendikalarının yanısıra işçilerin, öğrencilerin ve devrimci grupların da katıldığı yürüyüşe oldukça politik bir hava egemendi. Bu güzergahta gerçekleştirilen diğer yürüyüşlerde de olduğu gibi, MHP binasına yaklaşan hemen her kortejden faşizme karşı sloganlar yükseldi. Gösteriye politik bir havanın egemen olmasının bir nedeni, yürüyüşe etkin bir kitlesellikle katılan devrimci gruplardı. Bir diğer nedeni ise mitingin hemen öncesinde hükümetin kamu çalışanlarına yönelik tehditkar açıklamaları oldu. Tehdit aslında 18 Nisan için alınmış olan iş bırakma kararına yönelik olmasına rağmen, miting öncesinde açıklanması, bu mitinge yönelik de bir gözdağını ifade ediyodu. Sermaye devleti bu sözlü tehditlerle yetinmedi, mitinge yönelik bir gövde gösterisi de düzenledi. Sabahın erken saatlerinden itibaren bütün Kadıköy adeta polis ablukasına alınmıştı. Yürüyüş güzergahı zırhlı araçlar desteğinde yüzlerce polisle doldurulmuştu. Mart ayı başında Eğitim-Sen'in Ankara saldırısına verdiği yanıtta olduğu gibi, sermayenin saldırgan tutumu bu kez de güçlü bir katılımla yanıtlandı. Ama Kadıköy

mitinginin asıl gücü, Eğitim-Sen'in Ankara mitingiyle kıyaslandığında, kitleselliğinden değil politik havasından geliyordu.

Sendikaların daha önce düzenlediği gösteriler, genellikle coşkulu bir yürüyüş, sönük bir miting ya da davul-zurna eşliğinde şarkı-türkülerle geçiştirilirdi. Bu kez yürüyüşün coşkusu miting alanında da sürdü. Tertip Komitesi Ankara mitingindeki hatayı tekrarlamadı. Pankart ve sloganlara yönelik yasakçı-saldırgan tutum bu kez yoktu. Devrimci kamu çalışanlarının belirlediği ve şubeler platformuna ilettiği ortak sloganların görevliler tarafından megafonla attırılması da olumlu bir etki yarattı. Bazı aksaklıklar dışta tutulursa, bu mitingte slogan yarışının yerini slogan dayanışması aldı denebilir. Tüm sloganlar hemen tüm kortejlerde attırıldı. Siyasi grupların kortejleri memurların sendikal hak taleplerini, sendika kortejleri siyasal talepleri aynı coşkuyla ve bir ağızdan haykırdılar.

Devrimci gruplar gösteriye oldukça hazırlıklı gelmişlerdi. Hem yürüyüş güzergahı hem de miting alanı çok çeşitli propaganda materyalleriyle doyuruldu. Bildiri ve kuşlamanın yanısıra gazete satışları yapıldı. Komünistler de kuşlama yaptılar ve özel bildirilerini dağıttılar.

Tekel Altaş direnişi sürüyor

Tekel Altaş'da çalışan taşeron işçilerinin yürüttükleri sendikalaşma faaliyeti nedeniyle 8 öncü işçi işten atılmıştı. Bunun üzerine diğer işçiler de direnişe geçmişlerdi. Bugün toplam 28 işçi iki ayı aşkın bir süredir fabrika önünde direnişlerini sürdürüyorlar.

Direnişe önderlik eden **Devrimci Mücadele** çevresi gelinen noktada artık bir tercih yapmak zorundadır. Devrimci sendikal mücadele adı altında ortaya konan pratik ekonomizmin inceltilmiş bir biçimi olmanın ötesine geçememektedir. Devrimci müdahaleye en uygun zemin olan direniş alanı esas olarak **Nakliyat-İş**'in propagandası için kullanmaya çalışılmaktadır. Oysa yetki alınmış bulunmaktadır. Bundan sonrasında yapılması gereken düzenin yasalarıyla boğuşmak değil, dişe dişe bir mücadeleyi örgütlemektir. Yasal hak arayışlarıyla zaman kaybetmek, yalnızca direnişi başarısızlığa mahkum edecektir.

Komünistler olarak, direnişin başından itibaren Altaş taşeron işçilerine yönelen saldırıların sermayenin genel saldırılarından bağımız olmadığını,bu saldırıların ise ancak militan topyekün bir karşı direnişle püskürtülebileceğini anlattık ve faaliyetilerimizi bu yönde yürüttük. Civarda bulanan **Fişek-San, Türk Traktör, Erkunt** gibi fabrikalar ile emekçi semtlerine dönük faaliyetlerle, direnişe aktif destek verilmenin taşıdığı önemi, bu saldırıların püskürtülememesi durumunda yarın saldırıların başka yeni mevzilere yöneleceğini vurguladık.

Komünistlerin bu müdahalesi karşında **Devrimci Mücadele** çevresi reformist-sendikalist bakışaçısının bilinen pratiğini sergiledi. Direnişçi işçilerin "bilinç geriliği" bahane edilerek direniş alanında siyaset yasakçılığı yapılmaya çalışıldı. Komünistlerin ve diğer devrimci grupların yayınlarını dağıtması engellenmek istendi. Komünistler bu yasakçı anlayışı teşhir ederek net bir tutum aldılar. Etkin bir biçimde direniş alanında bulunmaya çalıştılar. Mart ayında yoğunlaşan faaliyetler nedeniyle direniş alanına dönük müdahalede belli bir zayıflama olsa da, diğer alanlarda direnişe dönük faaliyetimizi yürütmekteyiz.

Bugün sendikal yetki alındığı halde değişen hiçbir şey yoktur. Üretim ciddi bir aksama olmadan sürmektedir. Direnişin ilk günlerinde yetersiz de olsa gerçekleşen destekçi ziyaretleri ise iyiden iyiye azalmış bulunmaktadır. Sermayenin kolluk kuvvetlerinin terörünü sürdürdüğü (iki ay içinde keyfi bir biçimde 6 defa gözaltı yaşandı) ve süreçin olumsuz bir seyir izlediği koşullarda, komünistlerin direnişe sundukları destek garip suçlamalarla geriletilmeye çalışılmaktadır. Bu tutum direnişi bir adım bile ileriye götürmeyecektir.

Bugüne kadar yürüttüğümüz faaliyetin direnişe devrimci müdahale bakımından yeterli olmadığı bizim açımızdan açıktır. Özellikle direnişin başlangıç döneminde devrimci önderlik planındaki deneyimsizliğimizden kaynaklanan zayıflıklarımız oldu. Ama direnişçi işçilerle geliştirdiğimiz ilişkileri daha ileriye taşımayı başarabildiğimizde, bundan sonrası için önümüzün açık olduğunu düşünüyoruz.

A. HAMİT

Çukobirlik'te toplu tensikat saldırısı

İşçiler saldırıyı direnişle karşıladı

Çukobirlik Entegre Tesislerinde çalışan yaklaşık 500 işçinin işten atılması üzerine, fabrika önünde beş gün süren bir oturma eylemi gerçekleştirildi. Komünistler direnişin özellikle başlangıcında etkin bir rol oynadılar. Direniş işçilerin zorla fabrikadan çıkarılması üzerine sona ermiş bulunuyor. Fakat işçiler eylemliliklerini değişik biçimlerde sürdürme kararlılığında olduklarını açıkladılar.

ANAYOL hükümetinin ilk icraatlarından birisi de Çukobirlik işçilerine yönelik kitlesel tensikat kararı almak oldu. Uzun bir zamandır hazırlanan saldırı planları nihayet uygulamaya konuldu. Yaklaşık 2 bin işçiyi kapsayan tensikatların Temmuz ayına kadar gerçekleştirilmesi planlanıyor. İşveren tensikatları parça parça ve zamana yayarak sürdürmeyi planlamaktadır. Böylece tepkileri zayıflatmayı, güçlü bir direnişin önüne geçmeyi hesaplıyorlar.

İşyerinde yetkili DİSK Tekstil Sendikası önceden açıkça ilan edilen bu saldırılara karşı etkili bir direniş örgütlemek doğrultusunda hiçbir şey yapmadı. Dahası, işverenin ağzını kullanarak tensikatların yalnızca çalışmayan "asalaklar"la sınırlı kalacağını Söyledi. İşçileri yalan propagandalarla oyaladı. Pasif ve beklemeci bir ruh hali yaratmaya çalıştı. Bununla da kalmadı. İşten atılıp da direnişe geçen arkadaşlarını desteklemek için üretimi durduran Çukobirlik işçilerinin eylemini kırmaya kadar vardırdı işi. Direnişi yalnızlaştırıp etkisizleştirebilmek işin işçilerin basınla görüşmesini dahi engellemeye çalıştı.

Sermaye iktidarının önümüzdeki dönemde de devamı gelecek olan tensikat saldırısının amacı açıktır. Onlar Çukobirlik'i özelleştirme yağmasına daha iyi bir biçimde hazırlamaya çalışıyorlar. Bugüne kadar demagojik bir propaganda ile işten atmaları meşrulaştırmaya çalıştılar. "İstihdam fazlası işçi bulunduğu", "çalışmadan para kazanan" asalakların varolduğu yalanlarını işten atmaların bir gerekçesi haline getirdiler.

Oysa Çukobirlik'in yıllardır bizzat sermaye devleti, bürokratlar ve mafyalaşmış tekeller tarafından soyulup yağmalanarak tam bir borç batağına sürüklendiği herkesçe bilinen bir gerçek. Ancak onlar tam bir arsızlıkla bu durumu bile özelleştirmenin bir gerekçesi olarak kullanmaya çalışıyorlar. Çukobirlik'teki yolsuzluk, rüşvet ve yağmanın önüne geçmenin tek yolunun özelleştirme olduğu doğrultusunda bir propaganda yürüterek, saldırıların önünü açmak istiyorlar.

Komünistler bugüne kadar gerek fabrikalarında gerekse semtlerinde Çukobirlik işçilerine yönelik etkin bir politik faaliyet yürüttüler. Çukobirlik'te gerçekleşen direnişlerin içinde yeraldılar, önderlik etmeye çalıştılar. Binlerce bildirinin yanısıra, yakın dönemde hazırladıları bir özel Bülten ile, sermaye iktidarının Çukobirlik'e yönelik saldırı hazırlıklarını sergilediler. Mart ayı içinde dağıttıkları son bir bildiride ise, hazırlıkları yapılan kitlesel tensikat saldırısını vurguladılar. DİSK Tekstil'li sendika bürokratlarının düzeninin saldırılarını kolaylaştıran tutumlarını teşhir ettiler. Çukobirlik işçilerine, işten atılmalara ve diğer saldırılara karşı mücadeleye hazırlanmaları, sınıf birliklerini ve örgütlülüklerini pekiştirmeleri, direniş komitelerini örgütlenmeleri çağrısı yaptılar. Ve nihayet tensikata karşı gelişen son direnişte de etkin bir rol oynadılar. Direnişe önderlik etmeye çalıştılar.

Çukobirlik'te tensikatlar önümüzdeki dönemde de devam edecektir. Güçlü bir karşı koyuş örgütlenmeden bu saldırılar göğüslenemeyecektir. Sendika bürokrasininin ihanetini bir kez daha kendi deneyimleriyle yaşayan Çukobirlik işçileri, komünistlerle birleşebildikleri oranda mücadelelerini kararlı bir çizgide geliştirmeyi başarabileceklerdir.

Erken ısınan baharı örgütlemek için...

Erken ısınan bir baharı yaşıyoruz. İşçi sınıfı henüz etkin bir güç olarak mücadele sahnesine çıkamamış olsa bile, bir çok gelişme fırtına öncesi sessizliği andırıyor. Cezaevindeki katliamlar ve M. Göktepe'nin katledilmesi üzerine gelişen eylemlilikler, Gazi direnişinin yıldönümü gösterileri, militan bir karakterde gelişen öğrenci gençlik eylemleri, kamu emekçilerinin kitlesel eylemleri vb., tüm bunlar toplumun değişik kesimlerinde giderek artan hoşnutsuzluğun ve öfkeyi ortaya koyuyor. Bu gelişmelerin diğer yönü ise, düzenin çıplak bir terörden başka manevra alanının kalmamış olmasıdır. DYP-SHP koalisyonu yalan vaadlerle toplumun önemli bir kesiminde beklenti yaratabilmişti. Oysa bugün düzen bu olanağa sahip değildir. Çıplak bir kontra hükümeti ile iş görmek durumda kalmaktadır. Koalisyon protokolü bir zam furyası eşliğinde imzalandı. Önümüzdeki dönemde hızlandırılacak özelleştirme saldırısıyla başlayacak tensikatlar sınıf cephesinde hoşnutsuzlukları arttırarak baharın iyice ısınmasını sağlayacaktır.

Ancak bütün bu gelişmeler kolay hayallere kapılmamızı gerektirmiyor. Tarihsel deneyimler göstermiştir ki, politik öncüsü ile bütünleşememiş bir işçi hareketi ufku dar, eylemi plansız, kendiliğinden bir harekettir. Böylesi bir hareketin düzenin kuşatmasını aşması olanaksızdır. Sınıfsal çıkarlarının bilinci ile hareket eden sermaye sınıfı, her zaman olduğu gibi bu dönemde de, elindeki tüm imkanları kullanarak sınıfın öncüsü ile birleşmesini engellemeye çalışacaktır. Hoşnutsuzluğun arttığı, sermayenin kolluk güçleriyle çatışma geleneğinin yeşermeye başladığı böylesi dönemler, işçi sınıfı ve toplumun değişik kesimlerinin politikleşmeye en açık olduğu dönemlerdir. Bu tehlikeyi gören sermaye düzeni komünistlere ve devrimci örgütlere saldırılarını yoğunlaştıracak, faaliyetlerini zaafa uğratmaya ve saldırı pozisyonunudan savunma pozisyonuna itmeye çalışacaktır. 1 Mayıs gibi, politik anlamı ile kitlelerde politizasyonu sağlayacak bir günün yaklaşması, burjuvazinin saldırılarını daha da arttıracaktır.

Erken ısınan bahar devrimci bir bahara dönüştürebilmek için düşman kavramı konusunda bir açıklığa sahip olabilmeliyiz. Eğer **düşman** kavramı iki sınıf arasındaki uzlaşmaz karşıtlığı tanımlıyorsa, komünistlerin bunu bilince çıkararak ona uygun davranmaları sınıfa karşı sorumluluklarının bir gereğidir. Ne düşmanı küçük görerek devrimci faaliyette rehavete kapılmak, ne de düşmanı olduğundan fazla büyüterek kendi hareket alanına atalet sınırları çizmek... Bu her iki bakış ve davranış biçiminin yaratacağı sonuç aynı olacaktır.

Eğer bugünkü örgütümüzü, yarınki partimizi sınıfın savaş kurmayı olarak tanımlıyorsak, her bir kadromuz/militanımız savaşı yöneten birer komutan yeteneği kazanmak zorundadır. Bu ise ancak **düşman** kavramının bilince çıkarılması ile mümkündür. Çalışma tarzımızı gözden geçirmeli, toplam faaliyetimizi planlarken düşmanın muhtemel yönelebileceği zayıf alanlarımızı ortadan kaldırmalıyız. Her militanımız ve faaliyeti örgütleyen her kadromuz kendini düşman yerine koyarak düşünebilmelidir. Düşmanın yönelebileceği zayıf alanları tespit ederek önlemlerini almalı, olası bir yönelimde nerelere kadar uzanabileceği konusunda bir açıklığa sahip olabilmelidir.

'96 yılını parti yılı olarak kazanmak için, taktik ustalık ve savaşta ataklık!..

TEKOŞİN

Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi

EKSEN YAYINCILIK

Reformizmin siyaset yasakçılığı ve devrimci tutum

Sermaye devletinin kolluk kuvvetlerinin 9 Mart'ta Ankara'da Eğitim-Sen'li öğretmenlere yönelik saldırısı, kamu emekçilerinin mücadelesinde belli bir militanlaşma eğilimine yol açmıştı. Öte yandan öğrenci eylemlilikleri kitlesel militan gösteriler biçiminde Ankara'ya da yansımış ve gençliğin militan devrimci coşkusu 13 Mart'ta da miting alanına taşınmıştı.

Bu gelişmeler, 13 Mart günü, miting alanında devrimci/reformist kutuplaşmasının kendisini daha net bir biçimde ortaya koymasında önemli bir rol oynadı. Reformist bürokratlar miting öncesi dönemde de devrimci siyasal çalışmayı engelleme çabası içinde oldular. Bu tutum mitingte devrimcilere karşı açık bir saldırıya kadar vardı.

Miting öncesi dönemde, mitingin Gazi Direnişinin yıldönümü ile birleştirilmesi önerisi geri çeviren Eğitim-Sen'li reformist bürokratlar, alanda da siyasi grupların imzalı pankartlarını açmalarına izin vermeyeceklerini, bildiri ve kuşlama türünden çalışmaları yaptırmayacaklarını söylemişlerdi. Bu siyaset yasakçılığı, alanda fiili bir saldırıyla hayata geçirilmeye çalışıldı. Fakat komünistlerin aldığı aktif ve net tutum karşısında bu reformist bürokratlar geri adım atmak zorunda kaldılar.

Fakat asıl dikkate değer olan, devrimci hareketin bu reformist odakların basıncı karşısında gösterdiği zayıflık, bu yasakçı tutuma karşı aktif bir tavır geliştirmemesidir.

Ekim'de defalarca vurgulanan bir olgu vardır. İktisadi ve siyasi açıdan çözümsüzlük içinde bulunan sermaye düzeni açısından, devrimci hareketin işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin yükselen muhalefetiyle devrimci bir tarzda buluşmasının önüne geçmek hayati bir önem taşımaktadır. Devlet, devrimci öncüye yönelik saldırılarını her geçen gün daha da yoğunlaştırmakta, devrimci siyasal faaliyeti engellemek için fiziki imhaya kadar varan her türlü yol ve yöntemi denemektedir. Hedef devrimci siyasal kimliktir. Reformist hareketin önü ise bilinçli bir biçimde açılmaktadır. Kitle hareketlililiğinin yükseldiği koşullarda reformizmin oynayacağı rol konusunda taşınan açıklıklardan gelmektedir bu. Kitle hareketinin düzen dışı bir mecraya akmasına engellemek noktasında reformizmin oynayacağı rolü hiçbir biçimde küçümsememek gerekiyor. Özellikle de kitle eylemliliklerinde devrimci müdahale büyük bir önem taşıyor.

Bu perspektif ışığında devrimci hareketin yapması gereken nedir? Açıktır ki devrimci siyasal çalışmayı her alanda güçlendirmek, hem düzen, hem de bu reformistler karşısında devrimci bir politik duruşu gerçekleştirmektir. Ne var ki devrimci hareketin 13 Mart'ta miting alanında reformist odakların basıncı karşısındaki tutumu buna uygun olamamıştır. Liberal tasfiyeci reformistlerin devrimci siyasal faaliyete yönelen saldırılarına karşı başlangıçta net bir tutum alınamamıştır. Ancak komünistlerin pankartları indirmeme doğrultusunda ortaya koydukları aktif bir tutumdan sonra anlamlı bir karşı duruş gerçekleştirilebilmiştir.

Buradaki zayıflık sorgulanabilmelidir. Devrimci harekette varolan çarpık kitleselleşme mantığı, alanda nasıl olursa olsun bulunma çizgisine dönüşmüştür. Devrimci örgütlerin imzalarının bulunduğu ve devrimci şiarların yeraldığı pankartları açmama eğilimi gösterebilmek bunun bir ürünüdür. Bu gericiliğe boyun eğmenin ise tek bir politik anlamı vardır. Kendi politik kimliğini alanın dışında bırakarak alanda bulunmak! Bu ise miting alanını tümüyle tasfiyeci reformistlerin inisiyatifine terketmek demektir. Devrimci hareket açısından sergilenen bu zayıflık, üzerine ciddi bir biçimde gidilmesi gereken bir olgudur.

S. CANDAN

Mahalli bültenler üzerine

Partileşme sürecinin ilerlemesiyle birlikte hareketimizin çalışması da doğal olarak gittikçe daha çok yanlı olmaktadır. Yetkinleştirilmiş propaganda, ajitasyon, siyasal teşhir ve örgütlenme araçlarına duyulan ihtiyaçlar da doğal olarak artmaktadır. Sözünü ettiğimiz araçlardan birisi de, bazı mahalli örgütlerimiz tarafından çıkartılmakta olan "mahalli bülten"lerdir.

Aslında mahalli bültenlerin pratik örgütlenişi yeni olmakla birlikte, bu araca duyulan ihtiyaca ilişkin tartışma hiç de yeni değildir. "'94 MK Değerlendirmeleri" ve bu değerlendirmeleri izleyen dönem boyunca bülten ve diğer araçlar sorunu yayınlarımızda ve organ tartışmalarında dönem dönem tartışıldı. Fakat yaşama geçirilebilmesi için öncelikle mahalli örgütlerimizin oturması gerekiyordu. Nitekim bugün atılan adımlar mahalli çalışmanın bir ihtiyacı olarak gündeme gelmiştir. "Mahalli bülten"lerin çıkartılmasında atılan adımlar, bugünkü yetersizlikleri ne olursa olsun, siyasal faaliyet kapasitemizde, organizasyon ve önderlik yeteneğimizde bir düzeyin göstergesidirler. Şimdi ivedilikle yapılması gereken, ilgili araçların yetersizliklerini irdelemek, düzeltmek ve yetkinleştirmektir. Kuşkusuz ki, aynı zamanda diğer örgüt birimlerinde de amaca uygun olarak yaygınlaştırmaktır.

Denilebilecektir ki, "mahalli bülten"lerin ya da bizde henüz yeterli işlevsellikte kullanılamayan öteki tüm araçların (propaganda broşürleri, fabrika bültenleri, grev ya da direniş günlüklerini işleyen geçici bülten ya da gazeteler vb.) doğru ve işlevsel bir biçimde kullanılmaları aynı zamanda yetişmiş kadro/güç sorunudur.

Kuşkusuz öyledir. Fakat ne araçlar ilk çıktığı anda gerçekten mükemmel bir düzey tutturabilir ve ne de ilgili araçların kullanılması sürecinin dışında yetişmiş kadrolarımız eğitilebilir. Araçlar giderek yetkinleşir. Kadrolar bu araçları geliştirme ve yetkinleştirme çabası içerisinde yoğrularak donanımlı hale gelir. Lenin, "partimizin gelişmesinin kapsamı ile saflarınıza gelen insan kitlesinin o anın görevlerini yerine getirmekte eğitilmesi hiçbir zaman paralel düşmemiştir" der. Bu bizde de böyle olmuştur ve böyle olmaya da devam edecektir. Oluşum ve gelişim süreçlerine bakıldığında, görevler ile güçler arasında, ikinciler aleyhine bir eşitsizliğin daima varolduğu görülecektir. Sözkonusu görevlerin yerine getirilmesinde bir mesafe alınıyorsa, güçler görevlere yüklenmek üzere özel bir çaba içindeyse, ilerleyen sürecin kimi görevleri yerine getirip geride bırakacağından da kuşku duyulamaz. Söylemek istediğimiz şudur: Bir görevin somutlanması, bir aracın pratik olarak devreye sokulması mevcut kapasitenin kendi sınırlarıyla ölçülerek değil, aynı zamanda harekete geçireceği dinamikler, açığa çıkaracağı potansiyel ve nihayet örgüt ve kadroların dinamik dönüşüm süreçleri gözetilerek yapılır.

* * *

"Mahalli bülten"lerin, doğru bir perspektifle ve gerçekten hakkı verilerek devreye sokulduklarında, başlıca üç temel işlevleri olacaktır. Birincisi, mahalli organ ve kadroların politikleşmesinde, politik önderlik kapasitelerinin gelişmesinde oynayacakları rolle ilgilidir. Bülten politik bir araçtır. Bu aracı en işlevsel bir tarzda hazırlamak politik bir yoğunlaşma sorumluluğu demektir. İlgili alana doğrudan girmek, iç süreçleriyle içiçe geçmek, ilgili alandaki hareketin gelişim süreçlerine ve sorunlarına hakim olmak, nabzı elde tutmak vb...

İkincisi; merkezi politikaların ya da daha tam bir ifadeyle temel taktiklerin özgülleştirilmesinde işlevsel bir araç olmalarıdır. Bültenler genel politik faaliyetin ihtiyaçlarından çok, somut bir alandaki ihtiyaçlar, sorunlar ve görevlerle bağlantılı olarak ele alınmalıdır. Elbetteki genel ihtiyaçlar

çerçevesinde de gerekli araçlar olarak kullanılabilirler. Fakat bu özgün durumlar içindir. Tartıştığımız da böylesi bir bülten faaliyeti değildir. Bülten, somutlanmış bir politikanın ve temelde saptanmış hedeflere ulaşmanın bir aracı olarak ele alınmalıdır.

Sözgelimi Adana'lı yoldaşların çıkarttığı ***"Liseli Gençlik Bülteni"*** buna iyi bir örnektir. Bülten'in ilk sayısından anlaşıldığı kadarıyla, amaçlanan liseli gençlik hareketini devrimcileştirmek ve öğrenci gençliği örgütlemek genel göreviyle bağlantılı olarak, Liseliler Birliği örgütlenmesinin somut aracı olarak hazırlanmıştır. İlk sayısında ele alınan dört konu amaca uygun olarak seçilmiş ve işlenmiştir. Kuşkusuz ki henüz bu haliyle yeterli ve yetkin değildir. Sürekliliğinin sağlanması burada ihmal kabul etmez bir görevdir. Dahasi, giderek liseli gençlik hareketine dayanmayı başarması, hareketin öncü güçlerinden beslenmesi, yaygın bir dağıtımının başarılması vb., bundan böyle gözetilmesi gereken hususlardır.

İkinci bir örnek ise, Sefaköy'den yoldaşların çıkarttığı ***"Tekstil İşçileri Bülteni"***dir. Birinci sayısı üzerinden değerlendirildiğinde, *Bülten*'e belirlenmiş bir politik hedef üzerinden bakıldığını söylemek hayli güçtür. Kuşkusuz ki *Bülten* tekstil işçilerinin sorunlarını ele almakta, bu çerçevede işçileri mücadeleye çekmeye ve örgütlemeye çalışmaktadır. Fakat bu haliyle *Bülten* son derece genel kalmaktadır. Özgülleştirilmiş bir politikaya ve bu temelde belirlenmiş somut görevlere ve hedeflere uygun olduğunu söylemek olanaksızdır.

Oysa tartışmalarda öngörülen şuydu: *Bülten*, tekstil işçileri içinde sendikalaşma çalışmasının, sendikal çalışmanın karşılaşacağı olası bir saldırı (tensikat vb.) durumunda ise eş zamanlı direnişleri başlatmanın aracı olarak ele alınacaktı. Sekiz sayfa çıkan bir Bülten'de güncel siyasal gelişmelerin yer alması doğaldır. Yanlışlık burada değil. Esas eksiklik, somut hedefin konuların genel ele alınışı içinde kaybolmasıdır. Sözgelimi somut bir sendikal çalışmanın iç süreçlerine ve deneyimlerine yer veren yazılar yer alabilmelidir. Fabrikalardaki gelişme ve direnişleri taban katkıları üzerinden aktaran yazılar örgütlenebilmelidir. Her sayısı bir kaç yüz adetle ifade edilebilecek oranda dağıtılmasına rağmen, hala da anlamlı bir taban toplantısının yapılmasına vesile edilememiş olması önemli bir eksikliktir, vb.,

Bültenlerin üçüncü bir işlevi ise, dışa dönük olanıdır. İçeriği ve yarı-legal konumu sayısız yeni işçi ilişkisine ulaştırılmasını olanaklı kılmaktadır. Konuların seçimi, işlenişi ve bültenin biçimi (dizilişinden puntosuna kadar) kitlelere ulaştırılacağı hedefini gözetmelidir. Sıkışık düzen, küçük punto ve tek düzelikle biçimlendirilmiş bir bültenin sıradan insanlar tarafından gerekli ilgiyle karşılanmayacağı açıktır. Adana'lı yoldaşların bültenleri bu bakımdan ciddi kusurlara sahiptir.

Bültenler mutlaka alandaki hareket dayanmalı, bir hareketliliğin yansıtıcısı olmalıdır. Çıkış itibarıyla taşıyabileceği kusurlar olabilir. Fakat gitgide bu kusurlarından arınmalıdır. Hareketin ileri ve öncü güçleriyle organik bir ilişkiye oturmayı amaçlamalı/başarmalıdır.

Tüm bu sayılanlara ek başka işlevleri de yerine getireceği söylenebilir. Fakat bunları peşpeşe sıralamak şimdilik gerekli değil. Yine de önemle gözetilmesi gereken bir hususu hatırlatmadan geçemeyeceğiz. Bültenler ilgili alandaki kitlenin, özellikle fabrika işçilerinin çok sesliliğine açık olmalıdır. Politikanın ekseni ve hedefleri gözetilmeli, fakat tek sesliliğe düşülmekten kaçınılmalıdır. İşçilerin önerilerini, farklı fikirlerini almaya özen gösterilmeli, bu temel üzerinde bir iç canlılık yakalanmalıdır. Bu durum aynı zamanda diyalog kurma, yönlendirme ve eğitme imkanı da verecektir.

* * *

Mahalli araçların kullanılması doğru bir perspektifle ele alınmadığı koşullarda bir çok risk doğurabilir. Sözü edilmesi gerekli risklerin birisi, politik faaliyette merkezkaç eğilim doğurmasıdır. Komünistlerin bir tek tarihsel hedef vardır: Proletaryanın devrimci iktidarı. Tüm politikalar ve araçlar bu temel hedefe uygun olmak zorundadır. Her şey buna hizmet etmelidir. Politikanın özgülleşmesi ve bu temelde araçların devreye sokulması, özgül olanı genelle bütünleştirmeyi başarabildiğimiz koşullar da amaca hizmet edebilecektir. Tersi bir durum, boş, amaçsız, şekilsiz, amatör, ilkel ve merkezileşmekten yoksun kalmak anlamına

gelecektir. Hareketi birleştirmek ve kuvvetli bir odak haline getirmek yerine, atomizasyona yol açacaktır.

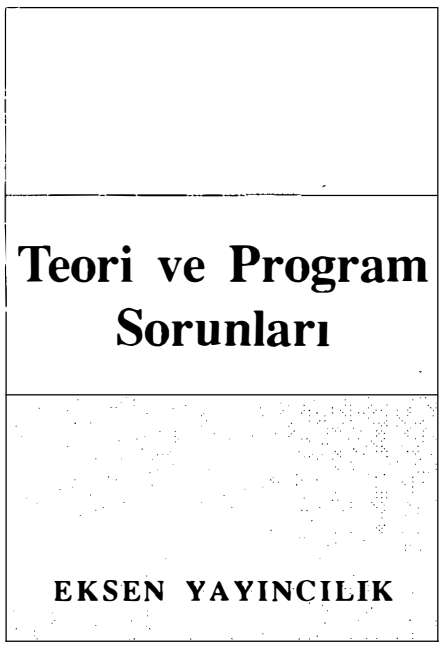
Bu risklerin doğmasının önüne geçebilmede için kuşkusuz denetim gereklidir. Fakat bu kendi başına yeterli değildir. Esas gerekli ve zorulu olan, mahalli önderliklerin/ kadroların ideolojik-siyasal donanımlarıdır. Demek ki, mahalli bültenlerin hazırlanması, aynı zamanda, hareketimizin ideolojik-siyasal çizgisinin sindirilmesi ve sınıf yöneliminin içselleştirilmesi çabasıdır da. Bu yapılmadan diğerinn hakkı yeterince verilemeyecektir.

Lenin'in 1900 yılı Ekim-Kasım aylarında, Rus sosyal-demokrasisinin çalışmasında sorunun bu yönüne dikkat çekiyor, ilkelliğin ve amatörlüğün alıp başını gitmesinin önüne geçmeye, ekonomist akımın etkisine ket vurmaya çalışıyordu. Lenin burada şöyle söylemektedir: *"Hareketimizin büyümesiyle birlikte sosyal-demokrasinin etkinlik alanı genişlemekte, çalışması gittikçe daha çok yanlı olmakta, gittikçe daha çok sayıda hareket yöneticisi güçlerini, propaganda ve ajitasyonun günlük gereklerinden ortaya çıkan çeşitli kısm görevlerin çözümü üzerinde toplamaktadır. Bu durum tümüyle kurallara uygundur ve kaçınılmaz bir sonuçtur.* ***Bununla birlikte, bizi çalışmanın kısmi görevlerinin ve savaşmanın tek tek yöntemlerinin yeterli sayılacak bir şey haline gelmemesine, ön çalışmanın asli çalışma, biricik çalışma düzeyine çıkarılmamasına özellikle dikkat etmeye zorlamaktadır."*** (*İşçi Sınıfı Partisi Üzerine*, vurgular bizim)

Bültenlerin çıkarılmasıyla birlikte gündeme gelen diğer sorun da, mahalli araçların hazırlanmasının merkezi araçlara katkıyı zayıflatmanın gerekçesi haline getirilmesi ya da bunun bir savunu düzeyine çıkartılması olgusudur. Bu kabul edilemez bir durumdur. Doğru devrimci bakışla ele alındığında, birinin diğerini kolaylaştırması gerekir. Sözünü etiğimiz olgu ve savunu dayanaktan yoksundur ve derhal giderilmek durumundadır. Savununun arkasında yatan, çarpık bir örgüt zihniyetidir. Merkezi politika ve sorumluluklara bağlanmamış başarılı bir mahalli organizasyon düşünülemez bile. Sözkonusu olan kişilerin kendini gerçekleştirmesi değil de politikaya bir kuvvet kazandırmak çabasıysa, başka türlü olması mümkün değildir.

Dikkat edilmesi gereken bir diğer yöne ise şudur. Belli bir periyodla çıkarılacak mahalli faaliyet araçlarının dağıtımı, MYO, PYO ve gençlik yayınının etkin ve yaygın dağıtımını zayıflatmamalı, tam tersine güçlendirici bir rol oynayabilmelidir. Bir mevzinin boşa çıkarılması üzerinde bir başka mevzinin tutulması çabasının ileri bir adım olmayacağı açıktır. Bülten türü araçların kendi başlarına kaldıklarında işlevlerinin sınırlı olacağı açıktır. Merkezi yayınların yanısıra, özellikle popüler bir dille yazılmış propaganda broşürleri de devreye sokulabilmelidir. Siyasal perspektiflerimizin ve hedeflerimizin propagandası, siyasal ajitasyon ve teşhir faaliyetinin etkin bir propagandayla birleştirilmesi, toplam olarak siyasal faaliyetin etkili, güçlü ve kalıcı sonuçlar doğurabilmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, araç amaca dönüşmemelidir. Mahalli bültenler yalnızca birer araçtırlar. Araçlar, daha etkin ve yaygın bir siyasal odaklaşmayı, hareketi zincirin çözücü halkasından yakalayarak ileriye sıçratmayı, öncülerini kazanıp mücadelenin ihtiyaçları çerçevesinde istihdam etmeyi, birleşik ve merkezileştirilmiş örgütsel çalışmayı yetkinleştirmeyi başardığı oranda işlevsel olacaktır.

Sendikalist engelleri aşacağız!

Fabrikamızda, yürüttüğümüz sendikalaşma faaliyeti ile işverenin işyerini başka bir bölgeye taşıma girişimine karşı alınacak tutumu belirlemek için toplantılar düzenleniyor.

Varolan dağınıklığı gidererek mücadelemizi daha ileri bir noktaya taşımak amacıyla yapılan son toplantıda, sorunlar tartışıldı. İlk önce patronun yakın dönemde gerçekleştirmeyi planladığı "taşınma" sorunu gündeme geldi. Bir Sunteks işçisi sendikalaşma deneyimlerini anlatarak olayın hukuki boyutuna ilişkin açıklamalar yaptı. Eğer fabrika kendi ismiyle taşınacaksa, gönüllü olarak gitmemizi ve mücadelemizi orada sürdürmemizi önerdi.

Bu konuşmanın ardından bir işçi söz alarak, bu sorunun gereğinden fazla tartışıldığını, mücadelemizin bununla sınırlanmaması gerektiğini söyledi ve tazminatların verilmesi durumunda ne yapılması gerektiğinin tartışılmasını istedi. Söz alan bir başka işçi ise; burada yaşanan sorunların daha önce çalıştığı diğer fabrikadaki sorunlarla aynı olduğunu, tazminatları alarak başka bir fabrikaya girmenin sorunları çözmeyeceğini, sorunlarına kaynağına yönelmemiz, birliğimizden alacağımız güçle mücadele etmemiz gerektiğini söyledi. Bu konuşma işçiler arasında olumlu bir etki yarattı. Toplantıdaki hemen her işçi mücadele etmekten yana olduğunu, ama toplantıya gelmeyen işçilerin de kazanılması gerektiğini ifade ettiler. Sendikal çalışmanın başarıya ulaşabilmesi için bu insanlara ulaşılması gerektiği vurgulandı.

Sendikalaşma sorunu üzerine söz alan bir işçi; daha önce sendikalı bir işyerinde çalıştığını, sendikanın çok önemli olduğunu, işçi haklarını savunduğunu ve sendikalaşmayı başarmadan hiçbir hak elde edilmeyeceğini söyledi. Bunun üzerine bazı işçiler, sendikalaşmak için elbette çalışmak gerektiğini, ancak çözümün sendikalaşmada olmadığını söylediler. Sendikalaşılsa bile, işçilerin haklarının ancak işçilerin kendileri tarafından korunabileceğini vurguladılar.

Bu tartışmaların ardından işyerinde gelişebilecek bir direnişte yaşanması muhtemel sorunlar üzerine konuşuldu. Tek bir işçi dahi atılsa, herkesin kendisi atılmış gibi davranması gerektiği konusunda görüş birliğine varıldı. Patronun faaliyetimizi baltalamak için başvuracağı provokasyonlara işaret edildi ve buna karşı hazırlıklı olunması gerektiği vurgulandı. Ardından daha planlı ve disiplinli bir faaliyet yürütebilmek için bir komitenin kurulması kararı alındı. Kimlerin komiteye gireceği, işçiler nezdinde ileri olarak kabul edilen bazı işçilere bırakıldı. Oysa bu doğru bir tutum değildi. Komiteyi yalnızca ileri işçiler değil, toplantıya katılan bütün işçiler belirlemeliydiler.

Fabrika ilk açıldığında işçiler koşulları ve ücretleri tatminkar buluyorlardı. Bu nedenle kısa sürede fabrikaya işçi akını oldu. Ancak mesailer artmaya ve ücretler geriye düşmeye başladı. İşçilerin çoğu 6 ayda verileceği söylenen zamları alamadılar. Bu dönemde örgütlenme çalışmaları başladı. Ne var ki bu çalışma tümüyle sendikal yetki almaya endekslenmiş durumda. Düşük zamlar karşısında olsun, işten atılmalar konusunda olsun, bu faaliyeti yürüten ve fabrikada kendisini tek güç olarak göstermeye çalışan sözde "önderlik" kılını dahi kıpırdatmıyor. Yetki alınana kadar hiçbir eylemlilikte bulunmamayı, eğer bilinçli tepkiler gösterilirse, sendikal örgütlenmeden işverenin haberdar olacağını savunuyorlar.

Bugüne kadar işçilerin mücadele isteği dizginlenmiş durumda. '96 yılı zammından umduğunu bulamayan işçiler, "öncüler"den de beklenen tepkiyi alamayınca çaresizlik içinde bireysel kurtuluş yolları aramaya başladılar. Bir kısmı sendikaya üye olan kimi işçiler işten çıkmak yoluna gittiler. Bugüne kadar işverenin saldırılarına karşı hiçbir karşı koyuş gerçekleştirilemedi. Sözde komite işçilere önderlik etme yeteneğinden tümüyle yoksun bir durumda. Bu nedenle varolan örgütlülük

dağılmaya, işçiler herşeyi sendikal yetki almaya bağlayan bu anlayışı sorgulamaya başlamış bulunuyor.

Son dönemde devrimcilerin ve komünistlerin müdahalesi ile fabrikadaki örgütlenmenin yönünü değiştirme doğrultusunda adımlar atıldı. Komünistlerin dağıttıkları son bildiri işçiler arasında heyecanla karşılandı. İşçiler fabrikada kalarak örgütlü bir mücadeleye atılmaktan başka bir çıkar yol olmadığını giderek daha iyi anlamaya başladılar.

Yapılan fabrika toplantısında, tüm sorunların çözümünü sendikalaşmaya bağlayan eğilim, komünistlerin fabrikadaki bildiri dağıtımını gündeme getirdi. Onlara göre bildiri dağıtımı içerdeki çalışmayı patrona ihbar etmek anlamına geliyordu. Fabrikaya yönelik politik sınıf çalışması konusunda ise "siyasi şov", "kabadayıca hareket", "grupçuluk", "bu şekilde işçilerin birbirine düşman edilmek istendiği" türünden, ancak hain sendika bürokratlarından duyabileceğimiz yaklaşımlar sunuldu.

İşçi sınıfını politik mücadelenin dışında tutmayı amaçlayan bu çarpık yaklaşım bazı işçi arkadaşlar tarafından da mahkum edildi. Çalışmanın bu şekilde yürütülmesinin işçilere zarar verdiği, işçilerin sürekli olarak mücadeleden geri tutulduğu konusunda aynı düşüncede olan bu arkadaşlarla sınıf mücadelesinin ve örgütlenmesinin önünde engel olan bu sendikalist anlayışın tasfiye edilmesi gerektiği yönünde karar aldık.

Komünist tekstil işçileri

Gümrük Birliği kime ne getirdi?

Emperyalizme bağımlı Türkiye kapitalizmi, emek yoğun ve orta kalitede bir sanayi üretiminde ifadesini bulmaktadır. Bu geri sanayi ve tarım üretimi, 1980'den bu yana "ucuz işgücü" ile ona eşlik eden faşist devlet terörü sayesinde dengelenebiliyordu. Ancak, şiddetlenen uluslararası rekabet ve uluslararası tekellerin sınır tanımaz egemenliği koşullarında, artık bu da yeterli olmamaktadır. Türk tekellerinin dünya ölçekli üretimde, hem iç hem de dış pazarda tutunabilmeleri, daha da büyümeleri ile olanaklıdır.

Bu nasıl olacaktır? Birincisi; Özelleştirme ile KİT'lerin yağmalanması ve kamu bankalarının yutulması gerekiyor. İkincisi; devletin sosyal yükümlülüklerinden (eğitim, sağlık, sigorta vb.) arındırılması ve bu kaynakların da tekelci sermayeye aktarılması gereklidir. (Devlet, bu emek karşıtı saldırıyı başarabilmek için bir asker-polis devleti olmalıdır.) Üçüncüsü, özellikle tekstil gibi bazı sektörlerde Avrupa pazarına gümrüksüz giriştir. Dördüncüsü, Avrupa Birliği'nden alınacak ekonomik yardımların tekeller arasında bölüşülmesidir.

Tekeller açısından büyüme ve gelişme anlamına gelen GB, emek cephesi için ne ifade etmektedir. 1 Ocak'tan bu yana yaşanan gelişmeleri sıralarsak: %100'e varan enflasyon; Ümraniye cezaevi katliamı; M. Göktepe'nin öldürülmesi; Güçlükonak'ta 11 Kürt köylüsünün yakılması; Sivas'ta 70'e yakın Kürt Alevi köyün boşaltılması; öğrenci eylemlerine yönelik devlet terörü; Sümerbank ve ORÜS'ün özelleştirilip işçilerin işten atılmaları; SSK'ya dönük saldırı planları; Kürt halkına karşı kirli savaşın tırmandırılması; Manisa ve İstanbul'da liseli gençlere işkence yapılması vb. vb...

Beklenen de buydu. Daha yoğun bir ekonomik saldırı ancak daha yoğun bir devlet terörü desteğinde olanaklıdır. Tekeller için demokrasi, işçiler ve emekçi halklar için faşist diktatörlük. Sınıflı toplumun diyalektiğidir bu. Sermaye sınıfının zenginleşmesi; işçi ve emekçilerin yoksullaşması, sefalete itilmesi, işsizleşmesi ve yarattığı değerlerin kendisinin köleleştirilmesi için kullanılması anlamına geliyor.

Burjuvazinin '95 yılı boyunca güçlü propaganda olanaklarını kullanarak GB konusunda emekçi kitlelerin bilincinde yarattığı yanılsama kısa bir sürede çöktü. "Ucuz ve kaliteli mal", "daha fazla demokrasi" vb. söylemlerinin bugün hiçbir değeri kalmamıştır. Ardı ardına yapılan zamlar, yükselen enflasyon, artan işsizlik ve yoksulluk, yoğunlaşan resmi-sivil faşist terör vb. sürdürülen propagandayı tuz buz etmiştir.

Bugün bu çürüyen ve kokuşan kapitalist kölelik düzenini teşhir etmenin olanakları epey birikmiştir. Karşı ideolojik-politik saldırının, devrim ve sosyalizm propagandasının, örgütlenmenin ve partileşmenin koşulları giderek olgunlaşmaktadır. Herşey bize bağlı!

N. ZİR

Sertek işçileri mücadeleyi yükseltmelidirler!

Sermaye sınıfı emekçi sınıflara yönelik saldırılarını alabildiğine yoğunlaştırıyor. Kapitalist-emperyalist ekonominin dünya çapındaki bunalım, onun bir parçası olan Türkiye'yi çok daha derinden etkiliyor. Sermaye sınıfı sömürü ve baskısını daha da katmerleştirerek işçi ve emekçilere saldırılarında sınır tanımıyor. Özelleştirme, taşeronlaştırma, toplu tensikatlar ve sosyal hakların gaspı vb.nde ifadesini bulan topyekün bir saldırıdır bu. İşçi sınıfı ve emekçiler henüz bu saldırılara karşı genel ve birleşik bir direniş ortaya koyabilmiş değiller. Fakat biriken öfke ve hoşnutsuzluk giderek kendini daha güçlü bir biçimde dışa vuruyor. Semt yoksullarının, kamu emekçilerinin ve öğrenci gençliğin hareketliliği ve gelişen mücadelesi birleşik bir mücadelenin dinamiklerine ışık tutuyor. Ezilenlerin kaderini belirleyecek olan sınıf hareketi sancılı ve zorlu bir süreci yaşıyor. Bu sürecin uzamasında diğer etkenlerin yanısıra devrimci önderlik boşluğu önemli bir rol oynuyor. Yerel direnişlerde kazanılacak her mevzi, genel direnişin de zaferini garantiliyecektir. Zira kazanılacak her mevzi işçi sınıfının sermayeye karşı mücadelesinde bir kilometre taşı olacaktır. **Sertek**'te yaşanan mücadele süreci de bu açıdan önem taşımaktadır.

Sertek kapitalisti de diğer kapitalistler gibi işçileri iliklerine dek sömürüyor. Sağlıksız koşullarda ve düşük ücretlerde çalıştırarak kârına kâr katıyor. **Sertek** kapitalistinin saldırıları işçilerini mücadeleye ve örgütlenmeye itti. Sendikalaşma mücadelesi karşısında patron bazı işçileri işten atarak saldırı hazırlığına girişti. **Sertek** işçileri bu saldırıları boşa çıkarmak için sınıf devrimcilerin desteğinde ve öncülüğünde bir direniş gerçekleştirdiler.

Sertek işçileri bu süreci bilince çıkarabildiği oranda, mücadelesini başarıyla sürdürecek, kazanacak ve bunu sınıfa mal edecektir. İşyerinde şimdilik bir sükunet havası hakim. İşveren bazı alet ve makineleri başka yere naklederek, alttan alta işyerini tasfiye etmek çabasında.

Sertek işçisi, genelde sermaye sınıfı, özelde de **Sertek** kapitalisti ile devlet arasındaki ilişkinin gerçek niteliğini artık daha iyi görmektedir. İşin ciddiyetini anlayan işveren devletin kolluk güçlerini çağırmış, onlar üzerinden işçilere baskı yapabilmiş, bunda nispeten başarılı da olmuştur. Bu devlet, en doğal hakları için mücadele eden işçilerin değil, onları sömüren asalak sermayedarların devleti olarak, **Sertek** patronunun bir işaretiyle fabrikayı kuşatmıştır.

Öncü işçiler komiteyi gözden geçirmeli, sağlam olmayan unsurlardan arındırmalı, güvenilir ve kararlı öncü işçilerle güçlendirerek sürekliliğini sağlamalıdır. Öncü işçiler tabanı bilinçlendirmek doğrultusunda ısrarlı bir çaba içerisinde olmalıdırlar. Tabanın sahiplenmesi ve aktif olarak katılımıyla mücadelemiz daha ileri bir noktaya taşınabilecektir. **Sertek** işçileri, sendikal mücadelesini tavizsizce sürdürürken, toplumsal sorunlara da duyarlı olmalı, kendi mücadelesini, ezilen diğer kesimlerin mücadelesiyle birleştirebilmelidir.

Biz sınıf devrimcileri başından itibaren **Sertek** işçilerinin yanındaydık, bundan sonra da yanında olacağız. Bizim amacımız, kapitalist sömürü ve barbarlığa karşı işçi sınıfının mücadelesini kazanımlarla ilerletmek ve işçi sınıfının kendi iktidarı sosyalizmi kurabilmesi için ona öncülük etmektir. Tüm ezilenlerin yoksulluk ve sefaletten başka bir şey vermeyen bu sömürü sisteminden kurtulabilmesi, ancak toplumun en devrimci sınıfı olan işçi sınıfı öncülüğünde, onun öncü örgütlülüğü ile gerçekleşecektir. Biz bu örgütlülüğün çabası içindeyiz. Gücümüzü birleştirelim, örgütlenelim ve mücadeleyi yükseltelim.

Sertek işvereni, bu sömürü düzeninde işçi ve emekçilerin kanı, teri ve emeği üzerinde zevk ve sefa içinde yaşayan asalaklardan sadece biridir. Ona karşı duruşumuzu, sınıf bilincimiz, sınıf kinimiz ve sınıf savaşımımızla sağlamlaştırmalı, işçi sınıfının onurlu evlatları olarak ona gereken cevabı vermeliyiz. Bunu yapabiliriz, bu güce sahibiz. Yeter ki isteyelim, dünyayı kazanabiliriz.

Gebze'li komünistler

Sendikalaşma faaliyeti ve politik müdahale

Bir süre önce bir tekstil fabrikasında çalışmaya başladım. Fabrikada sendikalaşma çalışmaları yürütülüyor. Son dönemde çalışmalar önemli bir aşamaya geldi, yapılan toplantılar daha kitlesel olmaya başladı.

Bu faaliyeti yürüten "ileri" işçiler benim devrimci olduğumu ve fabrikaya faaliyet yürütmek için girdiğimi biliyorlardı. Aniden bu işçilerin bana karşı tavırları değişmeye başladı. Beni sendikalaşma çalışmasından uzak tutmak için çeşitli yöntemler denemeye başladılar. Aralarında konuşarak, sendikalaşma toplantılarına benim katılmamam için anlaşmışlar. Kendileri fabrikadan atılabilirlermiş; arkadan faaliyeti yeniden toparlama görevini bana ayırmışlar!

Bir diğer gerekçeleri ise, "geri" işçilerin yeni bir işçiye güvensiz yaklaşabilirlerdi. Ayrıca işçiler bu toplantılarda siyaset yapılmasını istemedikleri için benim katılmam da doğru değildi. Bir toplantıda dağıtılan ***Tekstil İşçileri Bülteni***'ndeki "komünist bir işçi", "Kürdistan" ifadeleri işçileri zaten yeterince ürkütmüştü. Ben de bu ifadelerin temsilcisi olacağımdan, ürkeklikleri daha da artabilecek ve toplantılardan uzaklaştırabileceklerdi.

İşçilerin politik bilinç bakımından geri oldukları bir gerçektir. Fakat bu hiçbir şekilde işçilerin politik bir müdahaleye karşı kapalı oldukları anlamına gelmiyor. Tam tersine, politik müdahale doğru bir biçimde yapıldığında, işçiler buna direnç göstermek bir yana açık bir ilgi de gösteriyorlar. Örneğin fabrikaya yönelik olarak komünistler tarafından dağıtılan bir bildiriye pek çok işçi olumlu tepki vermiştir. Politik müdahaleye karşı elbette ki bazı geri biliçli işçilerden de tepki gelebilir. Bu son derece doğaldır ve bu sorunun çözümü, işçileri "ürkütmemek" için apolitik davranarak işçi kuyrukçuluğu yapmak değil, işçilerin geri bilincine karşı "politikleştirme saldırısı"nı hızlandırmaktır.

Politik müdahaleye karşı asıl direnç "geri" işçilerden değil, sözümona "ileri ", "öncü" işçilerden gelmektedir. Geri bilinçli bir işçinin direnci düzenin ideolojik kuşatmasının etkisinden beslenmektedir. Oysaki, yeri geldiğinde düzeni eleştiren, sınıfın kurtuluşundan dem vuranların politik bir çalışma karşısında gösterdiği direnç, hangi gerekçe ile olursa olsun ancak gericilik olarak tanımlanabilir. Bu, reformist- sendikalist bir ideolojik temelden beslenmektedir. Asıl sorun ise, bunların işçinin geriliği üzerine inşa ettikleri düşünceleri işçileri taşımaları ve onların geri konumunu pekiştirmeleridir.

Toplantıda yeni bir işçi olduğumu belirterek işçi sınıfının bir bütün olduğunu, işçiler arasında yeni işçi-eski işçi ayrımı yapılamayacağını, bütün işçilerin ortak sorunlarla yüzyüze bulunduğunu ve bu tür ayrımları ortadan kaldırıp varolan sorunlara karşı ortak hareket edilmesi gerektiği doğrultusunda bir konuşma yaptım. İşçiler benden ürkmek bir yana, toplantıdan sonra yanıma gelip diyalog kurdular, oldukça sıcak davrandılar. Toplantıdan sonra benden "ürken" işçiler değil aynı sözde "ileri" işçiler oldular. Oluşturulan işyeri komitesine alınmamam için ellerinden geleni yaptılar. Komite seçimini oldu bittiye getirerek bunu başardılar. Daha sonra işçiler arasında benim hakkımda kulis yaparak, işyeri komitesi toplantısına benim katılmamam gerektiğini anlatıyorlardı. Ben bu anlayışa şiddetle karşı çıktım. Bunun üzerine toplantıyı benden gizli yapma kararı almışlar.

Bu "öncü" işçilerin benim şahsımda gösterdikleri gerici direncin gerisinde, yürütülen çalışmaların politik bir temele akması kaygı yatıyor. "Buradaki çalışmanın çatallaşmasına izin vermeyecekleri","işçilerin daha emeklemesini öğrenmeden yürüyemiyecekleri" şeklindeki açıklamalarda ifadesini buluyor bu. "Önce emeklemek", sendikal bilinç kazanmak ve sendikallaşmak anlamına geliyor. "Yürümek", yani politik bir bilinç kazanmak ancak bu aşamadan sonra mümkün! Tipik bir sendikalizmin ifadesi olan bu anlayış, bugüne kadar işçi hareketinin politikleşmesinin önündeki engellerden biri olmuştur. Bu politik gericiliğin panzehiri ise, siyasal sınıf bilinci alanında yapılacak sistemli ve ısrarlı bir müdahaledir.

T. ERCAN

Siyonizmin vahşeti sürüyor

Emperyalister tarafından dayatılan Ortadoğu Barış Süreci, siyonizmin vahşetini ve terörünü "meşru" kılıflar altında sürdürmesini kolaylaştırmakta, daha saldırgan bir tutumun önünü açmaktadır.

Hamas'm geçtiğimiz günlerde gerçekleştirdiği intihar saldırıları bunun için en uygun vesile oldu. Siyonist İsrail terörist yüzünü açıkça sergileyerek, Filistin halkına karşı pervasız bir saldırıya girişti. Hamas sempatizanı olduğundan şüphe edilen yüzlerce Filistinli tutuklandı, işkenceden geçirildi, evleri dozerlerle yıkıldı, bombalandı.

Daha da azgınlaşan bu saldırgan devlet, şimdi de, Hizbullah'm kamplarını imha etmek adı altında Lübnan topraklarında askeri operasyonlara girişmiş bulunuyor. Tüm dünyanın gözler önünde sivil kamplar bombalanıyor, insanlar acımasızca katlediliyor.

Birleşmiş Milletler üssüne sığınan ve çoğu kadın ve çocuklardan oluşan mültecileri hedefleyen, 100'e yakın insanın ölmesine yolaçan son saldırı ise, iğrenç bir katilam örneği olmuştur. Bizzat İsrail Genelkurmayı hedefin yanlış vurulması gibi bir durumun sözkonusu olmadığını, bunun planlı bir saldırı olduğunu açıklama pervasızlığını gösterebilmektedir. Hamas'ın eylemleri sözkonusu olduğunda vahşet üzerine çığlıklar koparan emperyalist dünya ise, bu insanlık dışı katliam üzerine yalnızca üzüntülerini bildirmektedir.

Siyonist İsrail'in Arap halklarına karşı giriştiği bu insanlık dışı saldırılar, siyonizmin vahşetinin yeni bir örneği olmamıştır yalnızca. Daha da önemlisi, emperyalist burjuvazinin Ortadoğu halklarına dayattığı sözde "barış" planlarının iflas ettiğini de tüm açıklığıyla ortaya koymuştur.

ABD emperyalizmi, Körfez savaşının ardından, bölgedeki egemenliğini daha da pekiştirebilmek doğrultusundaki planlarını devreye soktu. Öncelikle bölgedeki mücadele dinamiklerini yok etmek gerekiyordu. Filistin-İsrail Özerklik Antlaşması ile bunun ilk adımları atıldı. Siyonist terörün yıllarca baş edemediği Filistin İntifadasını kırma misyonu Arafat'a verildi.

Barış süreciyle birlikte Filistin halkının mücadelesi dizginlenebilmişse de, mücadele dinamiklerini kırmak mümkün olamamıştır. Özgürlüğü uğruna savaşmasını öğrenen bir halkı teslim almanın hiç de kolay olmadığı açıktır. Filistin halkı kendisine dayatılan teslimiyete boyun eğmiyor, değişik biçimlerde mücadele ediyor. Hamas başta olmak üzere savaşmaktan yana olan diğer gerici İslami güçlerin giderek kitle tabanını genişletebilmesinin gerisinde, teslimiyete ve ihanete duyulan öfke ve mücadele isteği vardır. FKÖ ise her geçen gün Filistin halkının desteğini kaybetmektedir.

Son olaylar FKÖ'nün iflasının yeni bir teyidi olmuştur. On yıllar boyunca siyonizmin modern savaş makinasına karşı taş ve sapanlarla karşı koyan bir halkın mücadelesini emperyalist barış masalarında pazarlamanın bedelini ödüyor bugün FKÖ. FKÖ yalnızca teslim alınmamış, aynı zamanda ona ihanet dayatılmıştır. Bu sözde "barış"ı korumak, FKÖ'yü İsrail'in Filistin topraklarındaki korucusu konumuna düşürmüştür. Hamas'ın son eylemlerinin ardından Filistin güvenlik güçleri pek çok Hamas taraftarını tutuklayarak İsrail'i yatıştırma çabasına girişmiştir.

İsrail emperyalizm tarafından Arap halklarınm bağrında saplanan bir hançerdir. Giderek azgınlaşan bu saldırganlığın gerisinde, başta ABD olmak üzere, emperyalist mihraklar durmaktadır. Emperyalist dünya, yıllarca bu terörist devleti silah ve mali yardım başta gelmek üzere, her bakımdan destekledi, korudu ve Arap halklarının üzerine saldı. Sözde barış süreciyle ise, İsrail'in bölgedeki etkinliği daha da pekiştirilmiş, işgalci ve saldırgan karakteri meşrulaştırılmıştır. Bu ise Ortadoğu halklarına savaşın bitmediği gerçeğini daha açık bir biçimde gösterecek, mücadelenin ivme kazanmasına yolaçacaktır.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Sınıfın ihtilalci partisini kurmalıyız!

Genç bir işçi olarak siyasi kararlılığı ve hırsı yeni yeni kazanıyorum. Daha önce politik bir yaşamım olmadı. '80'li yıllarda değişik siyasi eğilimleri tanıdığımda yaşım çok küçüktü. Daha sonraki yıllarda ise kimse ile ilişkim olmadığı için kitap okuyarak kendimi geliştirmeye çalıştım. Bu süreçte bazı şeylerin bana ters gelmesi nedeniyle sadece dışardan izlemekle yetindim. Kısa bir süre önce Ekimci yoldaşlarla tanıştım. Bu sayede okuduğum bilgileri derinleştirmek ve geliştirmek gibi bir fırsatım oldu. Ekimci yoldaşlar kısa bir süre içerisinde mücadelenin neyi gerektirdiğini, düzenin acımasız gerçekliğini hiç çekinmeden ortaya koydular. Sempatizan kaybetme korkusu taşımadan yaptılar bunu. Beni mücadeleye sürükleyen sistemin uyguladığı baskı ve her türlü pislik olmadı. Düzenin ekonomik dayatmalarına boyun eğmeyişim oldu. Çünkü ezilen sınıfların en büyük kaybı buradan oluyor. Bu nedenle düzene karşı alınması gereken karşı tavır alınamıyor.

Ekimci olmak nedir? Ekimci olmak, kendinle devamlı tartışmak ve kendini devamlı eleştirmektir. Bu bir devrimcinin görevidir ve bunlar devrimci kişiliği oluşturur. Bu kişilikle ezilen sınıflara karşı inandırıcılığımızı ortaya koyabiliriz. Bunlara sahip olamadığımızda, içi boş bir devrimci kişilik oluşur.

Son olarak, mücadeleyi geliştirebilmek için, işçi sınıfının sosyalist iktidarı için sınıfın ihtilalci partisini kurmayı başarmak zorundayız. Kararlı mücadelemizin kaçınılmaz sonu proletaryanın şanlı zaferi olacaktır.

Cevahir/İstanbul

Yurdışında Emekçi Kadınlar Günü etkinlikleri

Yurtdışında **Ekimci Militan Kadınlar** olarak, hareketimizin "Atılımlar ve parti yılı" perspektifi doğrultusunda, bugün edilgen konumda olan kadın arkadaşları mücadeleye çekmek ve militan kadın kadrolar yaratmak hedefiyle merkezi bir kadın platformu oluşturduk. 1995 başında oluşan bu platform bir dizi faaliyet örgütledi. 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü'nün anlamına uygun bir biçimde kutlanması amacıyla örgütlediğimiz politik etkinlikler, hem geçtiğimiz yıl hem de bu yıl faaliyetlerimizde önemli bir yer tuttu.

8 Mart Emekçi Kadınlar Günü kutlamalarına bölgesel kadın faaliyetlerini daha ileriye taşıma perspektifiyle hazırlandık. Militan 8 Mart'ların yaratıcısı Amerika'lı tekstil işçisi kadınları, barikatların yiğit savaşçısı Paris komünarlarını, 8 Mart'ları dünya emekçi kadınlarına armağan eden komünist önder Clara Zetkin'i, Rosa'ları, Kolontay'ları, Helenor Marx'ları, Krupskaya'ları, vb., tüm dünyada devrim ve sosyalizm mücadelesinde yitirdiğimiz kadınların militan mücadelelerini yaşatmak bilinciyle düzenledik 8 Mart etkinliklerimizi... 2 Mart'ta Frankfurt'ta, 10 Mart'ta Köln'de düzenlenen kutlamalar coşkulu ve politik bir atmosferde geçti. Frankfurt'ta 250-300, Köln'de ise 150 civarında bir kitle katıldı.

Her iki gecemizde de programın tümüyle kendi çalışmalarımızın ürünü olmasının ayrı bir anlamı vardı. Dortmund'dan Güneşin Çocukları Korosu, Berlin'den Grup Eylem ile Frankfurt Kadınlar Korosu'nun yanısıra kadının yüzyılları bulan mücadelesinin sergilendiği bir slayt gösterisi sunuldu. Köln'deki gecede ayrıca *Atılım* dergisinden Aysel Ocak ile Sosyalist Feminist Zahide arkadaşın katıldığı bir panel düzenlenerek "kadın sorunu" tartışıldı.

Her iki gecemizde de, kollektif çalışmadaki yetersizlik ve zayıflıkların neden olduğu bir organizasyon bozukluğu yaşandı. **Ekimci Militan Kadınlar** olarak gece sürecinde de açığa çıkan zaaflarımızı ve zayıflıklarımızı aşmak görev ve sorumluluğuyla yüzyüzeyiz. Bu ise tüm kadın yoldaşları daha etkin bir biçimde mücadeleninin içine çekecek sürekli ve sistemli bir politik faaliyeti örgütlemekle mümkün olabilecektir.

G. Güneş/Almanya

Newroz'u "Nevruzlaştırma" operasyonu

Sermaye devleti son iki yıldır, özellikle de bu yılın Newroz ayında tam bir ikiyüzlülükle Newroz'un "Türk dünyası"nın en eski bayramı olduğunu keşfediverdi. Tüm "Türk dünyası"nda kutlama kararı alındı. Yılın altı ayının yaz, altı ayının ise kıştan oluştuğuna inanılan eski inanışa göre, 21 Mart'la birlikte bu iki doğasal sürecin eşitlendiği, baharın müjdecisi olduğu gibi tanımlamalarla işe başladılar.

İlk olarak bu girişimi bilimsel bir görüntüye büründürmeye çalıştılar. Üniversiteler devreye sokuldu. "Nevruz"un yüzyıldır Türk boyları tarafından kutlandığı, "Kesk-e sor-ı zer"in aslında Türklerin renkleri olduğu vb. detaylandırılarak hazırlatıldı. (Oysa yakın dönemde Diyarbakır'da "sarı-kırmızı-yeşil"in bölücü renkler olduğu gerekçesiyle trafik lambalarında kullanılması yasaklanmıştı.) Kamuoyuna bu "araştırmalar" sunuldu. "Türk dünyası" ile "devlet erkanı"nın ortak kutlama hazırlıkları yapıldı.

Sermaye devletinin bu operasyonu ideolojik bir saldırıdır. Yıllardır Kürt halkına vahşi bir terörle kustuğu ateş ve kanı boyutlandırmasıdır. Zulüm ateşini harlandırmaya çalışmasıdır. 70 yılı aşkın bir süredir uyguladığı inkar, imha ve asimilasyon politikasının en son aldığı şekildir. Kürt halkının ulusal özgürlükler uğruna nice bedeller ödeyerek direniş destanları yarattığı, birer Kawa olarak isyan ateşini körükleyerek sağladığı ulusal uyanışı yine karanlığa mahkum etme operasyonudur. Bu aslında sömürgeci devletin dönüp kendi kendisini karanlığa mahkum etmesidir. Kawa'nın zalim Dehak'ın başını kestiği günün gecesi dağlarda yaktığı ve halka haber verdiği isyan ateşinin mitolojik hikayesini her gün yeniden yaşamasıdır. Ortadoğu halklarını da alazlayacak ateşin direncinin yangınlara büyümesinden duyduğu korkuyla geriye, karanlığa gömülmesidir. Duyduğu korku, Kadifekale'den Almanya'ya, Rahşan'dan Ronahi ve Berivan'a, genç Kürt kızlarının tutuşturduğu bedenleriyle harmanlandığı Newroz ateşini "Newroz piro be!"yi ulaştırmalarıdır.

N. Deniz/İzmir

Düşük ücret politikası

Bir tekstil işçisiyim. Aldığım ücret bırakalım bir ailenin geçimini, benim zorunlu ihtiyaçlarımı dahi karşılamamaktadır. Sömürü öyle bir noktaya gelmiştir ki, işçilere kölelik koşulları dayatılmaktadır. İşveren bizi iliğimize kadar sömürürken, bunu öyle ustaca politikalarla yapıyor ki... Örneğin düşük ücret politikası ve onunla bağlantılı olarak zorunlu fazla mesaileri alalım. İşveren daha fazla işçi ile gerçekleştireceği üretimi, işçi sayısını düşük tutarak ve çalışma saatlerini arttırarak gerçekleştirmeyi çıkarlarına daha uygun bulmaktadır. Böylece iş kanununda belirtilen saat ücreti hesaplama yöntemi ile fazla mesaiye bıraktığı işçiye normal ücretinin bile altında bir ücret ödemektedir.

Bir diğeri sigorta primlerinin fazla mesai kapsamı dışında bırakılmasıdır. Bu yolla işveren daha fazla işçi çalıştırarak daha fazla prim ödemek yerine, daha az işçiyi sigortalı yaparak bu harcamaları en aza düşürmektedir. Genellikle sigorta primleri de asgari ücret üzerinde ödenmekte, hastalık, iş kazası, emeklilik gibi durumlarda işçinin eline geçecek para düşük olmaktadır.

Sefalet ücreti karşısında işçiler zorunlu ihtiyaçlarını karşılayabilmek için ya mesaiye kalmakta ya da başka bir ek işte çalışmaktadırlar. Bazı arkadaşlarımız ise başka işyerlerinde durumun daha farklı olacağını sanarak işyerini değiştirmek yoluna gitmektedir. Oysa sektörün sorunları ortaktır. Bütün patronlar aynı sömürü ve baskı politikalarını uygulamaktadır. Her yerde ücretler düşük tutularak işçi fazla mesaiye mahkum bırakılmakta, böylece iliğine kadar sömürülmektedir. Her yerde baskılar daha da yoğunlaşmakta, sermayenin saldırıları daha da azgınlaşmaktadır.

"Madem ki bütün işyerleri aynı, o zaman bunlara katlanmaktan başka ne yapabiliriz. Bu bizim kaderimiz" diye düşünen arkadaşların varlığını biliyoruz. Unutulan bir şey vardır. Üreten biziz, kaderimizi değiştirmek de bizim elimizdedir. Tarihte ezilenlerin "artık yeter" diyerek ayaklandıklarını ve emeğin tokadını sömürücülerin düzenine indirerek nasıl tuz buz ettiklerini biliyoruz. İşçi sınıfının mücadele geleneğine sahip çıkmalıyız. Haklarımız için mücadele etmeliyiz. Birlik olmalı, örgütlenmeli ve haklarımızı söke söke almalıyız.

Bir tekstil işçisi/İstanbul

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Mahalli Bildirilerden...

Sermayenin kitlesel tensikat saldırısı
Saldırıya karşı direniş!

Saldırı hükümetinin ilk icraatlarından biri de, biz Çukobirlik işçilerine yönelik kitlesel tensikat kararı almak oldu. Uzun süredir hazırlanan plan nihayet uygulamaya konuldu. '96 Temmuz ayına kadar, yaklaşık ikibin işçi toplu kıyımla karşı karşıyadır. Henüz, bu çapta bir toplu kıyımı bir defada gerçekleştirmeyi göze alamıyorlar. Elbetteki saldırının yaratacağı tepki ve direnişten korkuyorlar. ...

Sermaye, şimdi işten çıkarmaları nasıl daha kolay ve tepkisiz başaracağının hesabı içindedir. Bunun için işten atılmaları meşru ve haklı göstermeye çalışıyor. Saldırı adım adım ve zamana yayılarak tamamlanmak isteniyor. ...

Arkadaşlar! Hiçbir beklentiye ve hayale kapılmamalıyız. Böylesine bir saldırı, ne düzen partilerinin sözde ve sahte desteği ile ne de pasif bir takım eylemlerle püskürtülebilir. Bunun yolu işten atılmalara karşı anında kararlı ve militan bir direnişle cevap vermektir. ...

Öyleyse şimdiden, işten atılmalara ve tüm diğer saldırılara karşı hazırlıklı olmalıyız. Sınıf birliğimizi ve örgütlülüğümüzü pekiştirmeliyiz. Sıkı bir direnişe hazırlanmalıyız. Sendikayı en etkin bir tarzda harekete geçirmeliyiz. Bunun için sendika bürokratlarının inisiyatifine bağlı kalmadan, militan bir eylem çizgisi etrafında Direniş Komitesi örgütlemeliyiz.

Ekimci İşçiler imzasıyla Çukobirlik işçilerine dağıtılan bildiriden...

Yaşasın Newroz!

Kawa'nın başkaldırısından binlerce yıl sonra, sömürü ve zulüm sadece kılıf değiştirerek devam etmektedir. Sömürücü sınıfların bir baskı ve terör aracı olan devlet, artık bütün kurumlarıyla, ordusu, polisi, özel timi, kont-gerillası ve sivil faşistleriyle, gazeteleri, TV'leri ve bütün araçlarıyla Kürt halkı ve bütün emekçiler üzerinde iğrenç bir terör estirmektedir. Bu terörün anlamı; Kürdistan'da binlerce köyün yakılması ve milyonlarca insanın yurdundan sürülmesi, yüzlerce insanın gözaltında kaybedilmesi, yine binlerle ifade edilen faili (malum) meçhul cinayetlerin olmasıdır. Türkiye'nin batısında ise, yüzlerce yargısız infaz, gözaltında kayıp ve binlerce insanın işkenceden geçirilmesidir. Hak arama mücadelesi veren işçi, öğrenci ve memurlara karşı polis-jandarma şiddeti estirmektir. Halkın onuru olan devrimci tutsaklara karşı iğrenç katliamlar yapmaktır. Özelleştirme adı altında yüzbinlerce işçiyi işten atıp açlığa mahkum etmek ve sık sık yapılan zamlarla işçi ve emekçilerin sofrasından ekmeğini çalmaktır. ...

Sınıfsız, sömürüsüz ve zulümsüz sosyalist bir dünya kurmak için, sermaye devletine karşı, Kawa'nın isyan ateşini hayatın her alanında tutuşturalım!

Antakya'dan Ekimciler imzalı bildiriden...

Yabancı düşmanlığına, ırkçılığa ve faşizme karşı;
İşçi sınıfının devrimci enternasyonal birliği için mücadeleye!

Kapitalist burjuvazi, Doğu Avrupa'daki gelişmelerin ardından, sosyalizme karşı gürültülü bir kampanya eşliğinde "yeni dünya düzeni"ni ilan etmiştir. Fakat aradan geçen şu kısa süre, onların "düzen"inin ne demek olduğunu ve onların tam egemenliğindeki bir dünyanın ne hale gelebileceğini göstermeye yetti. Ortadoğu'dan Balkanlar'a, Afrika'dan Kafkaslar'a, kardeş halkları birbirine boğazlatarak, Hitler faşizmini aratmayacak dehşet saçıyorlar. BM şemsiyesi altında, "barış, özgürlük, umut" operasyonları adı altında, Körfez savaşında Irak'ta, daha sonra Yugoslavya (Bosna-Hersek), Somali, Ruanda ve en son Çeçenistan'da yaşanan barbarlık tüyler ürperticidir.

Bugün dünya kapitalizmi ağır bir iktisadi bunalım içerisindedir. Bu bunalıma bağlı olarak Avrupa ülkelerinde giderek ağırlaşan bir kriz yaşanıyor. ... Bu bunalımın yarattığı sonuçlar, yabancı düşmanlığı ve faşizmin zeminini döşüyor. Avrupa ülkelerinde gelişen ırkçılık ve faşizmin gerçek sorumlusu ve destekleyicisi kapitalist burjuvazi ve sömürü düzeninin kendisidir.

Hollanda'dan EKİM taraftarları imzalı bildiriden...

çok önceleri **Komünist Manifesto**'da tahlil edilmiş olduğunu anımsatırız. Sosyalist olma konusundaki iyi niyet, burjuva demokratik özü ortadan kaldırmaz. (...)

Narodizmden Marksizme (İşçi Sınıfı ve Köylülük içinde, Sol Yayınları, 1. baskı, s.161-162)

* * *

İşçi hareketi içinde hangi düşmanlara karşı savaşımda bolşevizm gelişmiş, güçlenmiş ve çelikleşmiştir? Herşeyden önce ve özellikle 1914'te, belirgin bir biçimde sosyal-şovenizm biçimine bürünen ve kesin olarak proletaryaya karşı burjuvazinin saflarına geçen oportünizme karşı savaşarak. Oportünizm, doğal olarak, bolşevizmin, işçi hareketi içinde baş düşmanıydı. Şu anda da uluslararası ölçekte gene baş düşmanıdır. Bolşevikler, en büyük dikkatlerini bu düşmana karşı savaşıma ayırmışlardır. Bugün bolşeviklerin eyleminin bu yönü, yurtdışında bile yeteri kadar bilinmektedir.

Bolşevizmin işçi hareketi içindeki öteki düşmanı için, aynı şeyi söyleyemeyiz. Bolşevizmin, anarşizme benzer yanları bulunan ve ondan birşeyler alan ve tutarlı bir proleter sınıf savaşımının koşullarını ve gereklerini ölçüp biçemeyen şu **küçük-burjuva devrimciliğine** karşı uzun yıllar süren bir savaşım içinde biçimlendiği ve güçlendiği olgusu yurtdışında henüz yeteri kadar bilinmemektedir. Marksistler için teorik olarak kanıtlanmış ve Avrupa'nın bütün devrimlerinin ve bütün devrimci hareketlerinin deneyimiyle tam olarak doğrulanmış bir gerçek varsa, o da kapitalist düzende, sürekli bir sömürüye ve baskıya ve çok kez yaşam koşullarının hızla kötüleşmesine ve yıkıma uğrayan bir toplumsal tip olarak (birçok Avrupa ülkesinde temsil edilen ve önemli bir yığın oluşturan) küçük mülkiyet sahibinin, küçük üreticinin, aşırı bir devrimciliğe kolayca geçtiği, ama bu sınıfın tutarlı, örgütlü, disiplinli ve sağlam bir tutum benimseyemediğidir. Kapitalizmin dehşeti karşısında öfkeye kapılan küçük-burjuva, bütün kapitalist ülkelere özgü anarşizm gibi, toplumsal bir fenomendir. Bu çeşit devrimciliğin kararsızlığı, kısırlığı, çabucak boyuneğişe, kayıtsızlığa, kuruntuya ve giderek bir burjuva hevesinden bir ötekine çılgınca sevdalanmaya dönme eğilimi -bütün bunlar, herkesçe bilinir. Ama bu gerçeklerin soyut olarak ya da teoride bilinmesi, devrimci partileri, biraz yeni bir biçimde, eskiden bilinmeyen yeni bir yön, ve ortamda, azçok özgün özel koşullar içinde, her zaman yeniden ortaya çıkan eski yanılgılardan korumamaktadır.

Anarşizm, çoğu kez, işçi sınıfı hareketinin oportünist günahları için bir çeşit ceza olmuştur. Bu iki ucube birbirini tamamlamaktaydı. Ve eğer Rusya'da, küçük-burjuva nüfus, batı ülkelerindekinden kalabalık olmasına karşın, (1905-1917) devrimlerinde ve bu iki devrime hazırlık sırasında, anarşizmin nispeten önemsiz bir etkisi olmuşsa, kuşku yok ki, bu, kısmen oportünizme karşı her zaman en uzlaşmaz ve en amansız savaşı yürütmüş olan bolşevizm sayesindedir. "Kısmen" diyorum, çünkü anarşizmin Rusya'da zayıf düşmesini sağlamada asıl büyük etkiyi yapmış olan şey, bu akımın, geçmişte (1870-1880) ülkemizde tam olarak açılıp gelişme olanağını bulmuş olması ve böylelikle teorisinin ne kadar yanlış, devrimci sınıfa kılavuzluk etmeye ne kadar yetersiz olduğunu açıkça göstermiş olmasıdır.

Bolşevizm, daha 1903'te ortaya çıkar çıkmaz, yarı-anarşist (ya da anarşizmle flört edebilecek olan) küçük-burjuva devrimciliğine karşı amansız savaş yürütme geleneğini, devrimci sosyal-demokrasi içinde her zaman var olmuş olan ve, özellikle 1900-1903 yıllarında, Rusya'da, devrimci proletaryanın yığın partisinin temelleri atıldığı zaman, etkisini göstermiş olan geleneğini benimsemiştir. Bolşevizm, bütün partiler içinde küçük-burjuva devrimci eğilimleri en çok temsil eden partiye karşı, yani "sosyalist-devrimci" partiye karşı, bellibaşlı üç noktada savaşmaya başladı ve sürdürdü. İlkin, bu parti, marksizmi yadsıyarak herhangi bir siyasal eyleme girişmeden önce, sınıf güçlerini ve bu güçler arasındaki ilişkiyi hesaba katmanın gereğini anlamamakta direniyordu (belki de daha doğrusu anlayamıyordu). İkincisi, bu parti, bireysel terörizmi, suikastları doğru bir eylem olarak tanımayı, kendi "devrimci" ruhunun, ya da "solculuğunun" özel bir belirtisi sayıyordu; ki bunu, biz marksistler, kesin olarak reddederiz. Elbette ki, biz, bireysel terörü, yerinde bir davranış saymadığımız için reddederiz. Oysa büyük Fransız Devriminin terörünü "ilke olarak" mahkum edebilen, ya da bütün dünyanın burjuvazisi tarafından kuşatılmış muzaffer devrimci bir parti tarafından genel olarak uygulanan terörü mahkum edebilen kimselerle, Plehanov, daha 1900-1903 yıllarında, henüz marksist ve devrimciyken, alay etmiş, onları gülünç duruma düşürmüştür. Üçüncüsü, "sosyalist-devrimciler" için "solcu" olmak demek, Alman sosyal-demokrasisinin pek o kadar önemli olmayan bazı oportünist günahlarını alayla yermek, ama öte yandan aynı partinin, örneğin toprak sorunu üzerinde ya da proletarya diktatörlüğü sorunu üzerinde aşırı oportünizme düşen üyelerini taklit etmekti. (...)

Komünizmin Çocukluk Hastalığı "Sol" Komünizm, Sol Yayınları, 5. baskı, s.21-23

Küçük-burjuva sosyalizmi üzerine

V. İ. LENİN

Avrupa'daki çeşitli sosyalist öğretiler arasında bugün egemen olan marksizmdir. Sosyalist bir düzene ulaşma mücadelesi, hemen hemen tamamıyla işçi sınıfının sosyal-demokrat partilerin öncülüğünde verdiği bir mücadele biçiminde yürütülmektedir. Marksizmin öğretilerine dayanan proleter sosyalizminin bu kesin egemenliği, bir anda değil, ama ancak her türden eskimiş öğretilere, küçük-burjuva sosyalizmine, anarşizme ve benzerlerine karşı verilen uzun bir mücadele sonucunda kazanılmıştır. Otuz yıl kadar önce, marksizm, o devrin yaygın olan görüşlerinin aslında geçici, karışık ve eklektik olduğu, küçük-burjuva sosyalizmi ile proleter sosyalizmi arasında yer aldığı Almanya'da bile, egemen değildi. Latin ülkeleri, Fransa, İspanya ve Belçika'daki ilerici işçiler arasında en yaygın olan öğretiler prudonculuk, blankicilik ve anarşizmdi. Bu öğretiler ise, proletaryanın değil, ama küçük-burjuvazinin görüş açısını açıkça ortaya koymaktaydılar.

Marksizmin son on yıllardaki bu hızlı ve tam zaferinin nedeni nedir? Gerek iktisadi ve gerekse siyasi açıdan, bütün çağdaş toplumlardaki gelişme ve devrimci hareketin ve ezilen sınıfların mücadelesinin bütün deneyimleri sonucunda marksist görüşlerin doğruluğu daha da ileri bir ölçüde doğrulanmıştır. Küçük-burjuvazinin çöküşü, kaçınılmaz olarak, küçük-burjuva önyargıların er geç ortadan silinmesine yol açarken, kapitalizmin büyümesi ve kapitalist toplum içindeki sınıf mücadelesinin yoğunlaşması, proleter sosyalist düşünceler için en iyi propaganda oldu.

Ülkemizde eskimiş çeşitli öğretilerin sağlam bir dayanak bulmalarının nedeni, doğal olarak, Rusya'nın geriliğidir. Bir yüzyılın son çeyreği süresince Rus devrimci düşünce tarihinin tümü, küçük-burjuva narodnik sosyalizmine karşı marksizmin yürüttüğü mücadelenin tarihidir. Rus işçi sınıfı hareketinin hızla büyümesi ve dikkate değer başarıları sonunda marksizm, Rusya'da da zafere ulaşmış iken, devrimciliği kuşku götürmeyen bir köylü hareketinin gelişmesi -özellikle 1902'de Ukrayna'daki ünlü köylü ayaklanmalarından sonra- ise, yaşı geçmiş narodnikliğin belli bir ölçüde yeniden canlanmasına neden olmuştur. Eski, süslü narodnik teorileri ile son moda Avrupa oportünizmi (revizyonizm, bernştaynçılık ve Marx'ın eleştirilmesi), sözde sosyalist devrimcilerin özgün ideolojik dağarcıklarının tümünü sağlarlar. Köylü sorununun, gerek saf narodnikler ve gerekse sosyalist-devrimciler ile marksistler arasında esas çatışma noktası olmasının nedeni budur.

Narodizm belli bir ölçüye kadar bütün ve tutarlı bir öğretiydi. Bu öğreti, Rusya'da kapitalizmin egemenliğini yadsıyordu; fabrika işçilerinin, bütün proletaryanın ön safta savaşçılığı rollerini yadsıdı; burjuva siyasal özgürlüğünü ve siyasal bir devrimin önemini yadsıdı; küçük tarıma dayanan köylü komününden kaynaklanan, ivedi bir sosyalist devrim önerdi. Bu teorinin bütünlüğünden bugün arta kalan, sadece kırıntılardır. (...)

Küçük Burjuva Sosyalizmi ve Proleter Sosyalizmi, (İşçi Sınıfı ve Köylülük içinde, Sol Yayınları, 1. baskı, s.214-216)

* * *

(...) Sosyal-demokratlar, sosyalist devrimcileri, burjuva demokasimizin en aşırı sol grubunun temsilcileri olarak görürler. Sosyalist-devrimciler kendi haklarındaki bu görüşe içerlerler ve bunu bir hasmı küçük düşürmek ve onun içtenliğinden ve iyi niyetinden kuşku duymak için kötü bir girişim sayarlar. Gerçekte, bu görüşün kuşku ile hiçbir ilgisi yoktur; sadece, sosyalist-devrimcilerin görüşlerinin sınıf kökeni ve sınıf niteliğinin marksist açıdan tanımlanmasından ibarettir. Sosyalist-devrimciler, görüşlerini ne kadar açık ve kesin bir şekilde belirtirlerse, marksistlerin onlar hakkındaki nitelendirmelerini o kadar doğrulamış olur. Bu bakımdan çok ilgi çekici bir belge, **Revolutsionnaya Rossiya**'nın 46. sayısında yayınlanan sosyalist-devrimciler partisinin program tasarısıdır.

Bu tasarı, ileriye doğru önemli bir adımdır; hem de sadece ilkelerin ortaya konuşundaki açıklık bakımından değil. İlerleme, ilkelerin içeriğinde, narodizmden marksizme doğru, demokrasiden sosyalizme doğru ilerleyişte görülmektedir. Sosyalist-devrimcilere yönelttiğimiz eleştirilerden sonuç aldığımız açıktır. Eleştirilerimiz, onları, sosyalist iyiniyetleri ve marksistlerle paylaştıkları görüşler üzerinde daha fazla durmaya zorlamıştır. Öte yandan, eski, narodnik, hayal-meyal demokratik görüşlerinin öğeleri daha da göze çarpıcıdır. (Bir yandan sosyalist-devrimcilerin sosyalist iyi niyetlerini kabul ederken, öte yandan onların sosyalist doğasını burjuva-demokratik olarak tanımlayarak) çelişkiye düştüğümüzü ileri sürecek olanlara, sosyalizmin çeşitlerinin, sadece küçük-burjuva sosyalizmi çeşitlerinin değil, burjuva sosyalizmi çeşitlerinin de

(Devamı s.23'te)